

**CONSILIUL JUDEȚEAN ALBA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU” ALBA IULIA**

AVRAM IANCU – MODEL ȘI INSPIRAȚIE

EDIȚIA a IV-a

**Alba Iulia
10 decembrie 2013**

Broșura de față cuprinde lucrările susținute în cadrul
Simpozionului Național
AVRAM IANCU – MODEL ȘI INSPIRAȚIE, ediția a IV-a
desfășurat la Școala Gimnazială “Avram Iancu” Alba Iulia.

Coordonator:

Director, prof. Elena Ignat

Colectivul de redacție:

Prof. Ianc Mirela

Prof. inf. Medrea Simona

Prof. Slevaș Dana

Civism, responsabilitate și libertate

Motto: „*Libertatea este un element necesar oricărei societăți bine orânduite, fiindcă fără ea nu se poate vorbi de morală nici de responsabilitate.*”
(Émile Littré)

Drepturile omului se referă la o diversitate de modalități de gândire, credințe, culturi și practici sociale. Drepturile sunt o calitate comună tuturor și reprezintă legătura între indivizi și societate. Părerea mea este că libertatea se referă la posibilitatea de a alege asupra propriei vieți însă cu anumite limite. Avem puterea de a alege din ce ni se oferă, avem datoria totodată de a nu îngradi libertatea celorlalți.

Ființa umană are drepturi inalienabile, indiferent de voința autorităților. Individul, ca ființă socială, are drepturi, dar și obligații. El devine cetățean când conștientizează că aceste drepturi implică și anumite obligații, pe care trebuie să le onoreze, dar și responsabilități pe care să și le asume. Felul în care acestea sunt respectate și îndeplinite depinde și de alte caracteristici strict personale, care îi conferă individului un anumit statut social, diferențindu-l de ceilalți. Libertatea individuală și libertatea comunitară trebuie asociate cu bunătatea și cu responsabilitatea morală pentru apărarea vieții umane individuale și sociale, altfel libertatea umană poate deveni individualism, egoism sau autodegradare.

Școala, prin educația pe care o furnizează, își pune amprenta în formarea personalității copiilor în ce privește atitudinea și comportamentul lor civic. Aceste aspecte ale personalității contribuie la integrarea viitorilor tineri în societate, la modul în care se raportează la societatea în care trăiesc. Tinerii de astăzi înțeleg că au doar drepturi, fără să li se ceară nimic în schimb, ori societatea are și așteptări de la fiecare individ în parte. Drepturile sunt reglementate de legi și regulamente care trebuie respectate, iar libertate absolută nu există, deoarece, dacă oricine ar fi liber să facă orice, atunci, fără voia sa, ar îngradi dreptul la libertatea altcuiva.

Un rol important îl are viața privată, familia cu zestrea ereditară și educația primită în primii ani de viață în ce privește manifestarea unor comportamente responsabile. În manifestarea acestor comportamente responsabile își pun, de asemenea, amprenta anturajul, mass-media și alte instituții educative.

Îmi exprim speranța că activitățile din cadrul Simpozionului „Avram Iancu - model și inspirație” vor contribui la dezvoltarea atașamentului elevilor față de valorile democratice și la formarea unor comportamente și atitudini civice, atât la elevi, cât și la cadrele didactice.

Director,
prof. Elena IGNAT

Ce înseamnă să fii patriot?

Prof. Atanasiu Maria

Școala Gimnazială "Avram Iancu" Alba Iulia

În fiecare an, la începutul lui decembrie, neamul românesc își serbează ziua națională, prilej potrivit pentru declarații înflăcărâte, însoțite de diferite manifestări marcând sărbătoarea.

Mai este la modă să fii patriot? E păcat să-ți iubești poporul, pământul unde te-ai născut? Iată câteva întrebări care se cer lămurite îndeosebi acum, când steagul românesc parcă flutură mai frumos, iar culorile lui ne picură în suflete mai multă emoție.

Nu-mi dau seama cum simt alții, dar eu, atunci când ne sărbătorim Ziua Națională, trăiesc un sentiment de bucurie și recunoștință. De ce? Pentru sacrificiul atâtor generații trecute, pentru idealul sfânt al unității de credință și de neam, pentru prețuirea față de eroii ce ne-au scris istoria cu jertfa sângelui lor, față de românii ce au făcut cinste poporului prin înfăptuirile lor spirituale, culturale, tehnice, sportive sau de altă natură.

Prin anii '70 dascălii noștri ne învățau să fim mândri că ne-am născut în cea mai frumoasă și bogată țară de pe fața Pământului. Școala încerca să-și convingă tineretul cât e de binecuvântat pentru că trăiește sub conducerea celui mai destoinic președinte de partid și de stat. Atunci când îi înălțam imnuri de slavă, aminteam și despre România ca despre un pământ sfânt pentru că și-a zămislit un așa conducător.

După 1989, sătui și scârbiți de atâta ipocrizie și de atâta cult al personalității, am golit de conținut conceptul de patriotism, fără să mai știm să punem în loc ceva suficient de valoros și pertinent încât să nu ne trezească repulsie. Copiilor noștri li s-a șters din manuale noțiunea de "dragoste de țară", deoarece amintea de timpurile comuniste. Așa s-au șters multe lucruri bune existente pe atunci și astfel, tânara generație a început să iubească mai mult ceea ce e străin, decât ceea ce ține de propria țară, indiferent că e mai prost, mai nociv sau mai inadecvat specificului nostru ca popor.

Câți dintre noi cunosc imnul țării? Câți dintre noi la 1 Decembrie afișează steagul României la geam sau la un loc la vedere? Deci, ce e cu patria și patriotismul? Mai sunt de actualitate într-o lume tinzând spre globalizare?

Cineva spunea: "Patriot ești dacă faci, nu dacă vorbești. În momentul în care ai căscat gura să afirmi asta, patriotismul ... a murit."...unii mai spun că a fi patriot nu trebuie să faci mare lucru,

ci doar să fii corect cu tine, cu cei din jur, să-ți faci treaba cât mai bine acolo unde lucrezi, iar dacă alegi să pleci peste hotare comportă-te demn, civilizată și încearcă să promovezi frumosul din țara ta.

Pentru mine a fi patriot înseamnă să-ți iubești locul unde te-ai născut, unde ai copilărit, unde te-ai format ca om, să-ți aduci aminte de prietenii copilăriei, de dealurile pe care ai urcat în excursii, munții cu apele lor cristaline, de tot și toate care au însemnat ceva în viața ta, asta înseamnă patria, iar trăirile și sentimentele care te-au încercat vis-a-vis de frumusețile ei, astea înseamnă dragostea de țară. Ca să te respecti pe tine însăși nu da mită, vei ajuta la dispariția corupției, spune adevărul pe față și minciuna nu va mai avea picioare lungi, dar problema e că rabufnim ușor, ne aprindem din te miri ce...și în loc să fim uniți nu încăpem uneori unii de alții. Vrem cu toții schimbări, dar fiecare așteaptă de la celălalt ceva... ori, schimbarea ar trebui să înceapă de la noi...și apoi să cerem altora!

Foarte adevărat un lucru, am fost învățați că indiferent de ceea ce facem statul trebuie să ne DEA, așa că și acum prima dată cerem înainte să oferim, ceea ce e complet greșit, tot timpul ca să primești ceva, prima dată TREBUIE SĂ DAI. Mai cred că patriotismul, ca și credința de altfel, nu este ceva de care să ne batem cu cărămida în piept, ci este ceva ce se exprimă prin fapte: truda de a aduce bucurii pe chipurile și în sufletele celor ce trăiesc greu; dorința de a continua, cu riscul de a fi catalogat desuet ori ciudat, tradițiile, portul, dorința a fi mai bun, respectul față de valori.

Patriotismul nu echivalează, așadar, cu declarațiile, aclamațiile neacoperite prin fapte, cu vorbele goale.

Sigur că România nu mai este ce-a fost și poate nu va fi curând ce ne dorim, dar nu înseamnă că nu va fi vreodată așa cum o dorim. Să nu uităm că România are participanți la olimpiade internaționale cu rezultate spectaculoase, are și a avut cercetători recunoscuți în toată lumea și inventatori de seamă, să nu uităm de Nenițescu, Nadia, Racoviță, Vlaicu, Enescu, Cioran, Grigorescu și lista ar fi mult prea lungă, oameni care s-au făcut cunoscuți peste hotare, medici care fac operații reușite, oameni care muncesc pe bani puțini, din păcate, dar cu pasiune și dăruire, ei, fac cinste acestei țări, avem atâtea "bijuterii" turistice pe care am putea să le exploatăm, dar, frica de nou, ne sperie pe mulți. Iată doar câteva lucruri pentru care ar trebui să iubim România.

România te iubim pur și simplu pentru că ne-am născut aici! Patria ne face să simțim că aparținem unui popor, că avem obârșii.

Bibliografie:

L. Boia - De ce este România altfel, Editura Humanitas, București, 2013

V. Neumann - Istoria României prin concept, Editura Historia, București, 2010

I. Coja - Naționalism și patriotism, "Doctrina Națională", 14.01.2013

Destine de eroi romantici: Avram Iancu și Alexandru Ioan Cuza

Prof. Barbu Ioan Daniel

Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia/

Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia

Comunismul, cel puțin în ultima sa perioadă, a confiscat naționalismul românesc cumsecade, de bun simț, și, după ce l-a cosmetizat conform propriei ideologii, l-a transpus pe scenă în opere „grandioase” de genul „Cântării României” sau în construcția unui panteon național în care, alături de figuri legendare din istoria noastră - Mircea cel Bătrân, Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Al.I.Cuza ș.a., se afla și „marele nostru erou” postbelic Nicolae Ceaușescu. După prăbușirea comunismului, forma alterată și politizată a naționalismului de sorginte ceaușist a mai rezistat o scurtă perioadă sub lozinca „nu ne vindem țara”, după care noi românii, am trecut în cealaltă extremă, negându-ne trecutul și tot ceea ce este românesc, fiindu-ne rușine de propria noastră identitate națională într-o Europă lărgită.

Patriotismul, definit ca o legătură emoțională față de o țară și de o națiune, a devenit desuet, un subiect anacronic, fiindcă treptat am renunțat la „a fi buni români” pentru „a fi buni europeni”. Se observă fără prea mari eforturi, ruptura în mentalul colectiv al populației noastre între generațiile tinere, mult mai dispuse să aleagă identitatea europeană în detrimentul celei naționale, și

celelalte, care încă se simt atașate de valorile naționale, uneori chiar și la nivel nostalgic.

În fine toate discuțiile și controversele referitoare la raportul identitate națională versus identitate europeană sunt false. Prima nu o anulează pe cealaltă, dimpotrivă o completează. În acest context, vom insista asupra a două destine de eroi romantici: Avram Iancu și Alexandru Ioan Cuza.

Împrejurările excepționale din Transilvania zămislesc eroi, iar unul dintre ei este Avram Iancu (1824 - 1872). Aparținând românilor de condiție modestă din Vidra de Sus (tatăl fiind jude și gornic), dar înzestrat cu deosebite capacități intelectuale, el absolvă Liceul piarist din Cluj, iar apoi, în 1846, Facultatea de Drept din același oraș; se angajează cancelist la Tabla Regească din Târgu-Mureș, dedicându-se avocaturii. Anturajul clujean și mediul de origine și de formare profesională l-au racordat la problematica gravă a iobagilor din Munții Apuseni, preocuparea față de aceștia radicalizându-i raportarea la autoritățile maghiare încă din 1847 când socotește că „Nu cu argumente filozofice și umanitare se pot convinge tiranii, ci doar cu lancea lui Horea”. Curentul revoluției îl prinde la Târgu-Mureș, în compania altor fruntași români, dar și revoluționari unguri, și unde, dincolo de lozincile comune, interesele se disociază după criteriul național. Contactul cu

cărturarii dedicați, întâlniți la Blaj, îi întăresc convingerile justițiare și, la Marea Adunare Națională de la Blaj din 3-5 mai 1848, vine în fruntea a 100 000 de moți organizați militar. Lui îi sunt atribuite cuvintele consemnate de revoluționarul moldovean Alecu Russo: ”Uitați-vă pe câmp, românilor, suntem mulți ca cucuruzul brazilor, suntem mulți și tari, că Dumnezeu e cu noi”. Barițiu îi evidențiază carisma, constatând că deși nu era un orator ”în sensul modern”, „Ori de câte ori lua cuvântul, era peste putință să nu răpească cu sine pe ascultători, Iancu mai era și unul din junii cei mai frumoși ai timpului său”. Petiția națională adoptată la Blaj, are înscrisă la punctul 3, imediat după revendicarea egalității naționale și confesionale, solicitarea desființării neântârziată a iobăgiei, fără nici o despăgubire din partea țăranilor - expresie a solidarizării liderilor cu doleanțele țăranimii și a racordării lui Iancu la spiritul vremii.

Într-un alt spațiu de afirmare a românismului, la est de Carpați, anul 1848 prilejuiește intrarea în prim-plan a unei alte mari personalități profund asimilată conștiinței poporului român: Alexandru Ioan Cuza (1820-1873). Firește, el este Domnul Unirii - personalitatea care a reușit să întrunească consensul general pentru ocuparea tronului Principatelor Unite, el fiind cel care reacționase radical demisionând din funcția de pârcălab de Galați la fraudarea alegerilor pentru adunarea ad-hoc de la Iași și devenind cunoscut prin aceasta în țară și străinătate, dar este și colonelul - comandantul oștirii Moldovei înainte de a fi ales domn. El este însă nu mai puțin domnul care nu a pregetat a-și vulnerabiliza domnia pentru a le da țăranilor pământ și drepturi politice. Își îndeplinea misiunea exprimată magistral de cel care-i va fi un destoinic colaborator, Mihail Kogălniceanu, la învestirea ca domn al

Moldovei: „iară tu, ca Domn, Măria Ta, fii bun, fii blând, fii bun mai ales pentru cei cu care toți domnii trecuți au fost nepăsători sau răi.”

La 14 august 1864, după aproximativ doi ani de dispute îndârjite, domnitorul promulgă Legea rurală, desființându-se „boierescul” (dijma și claca) și împrăștiindu-se foștii clăcași cu pământ din proprietatea statului sau a moșierilor. Preocuparea lui pentru problema țărănească și deschiderea către o societate liberală în care să domnească legea, și nu arbitrariul și abuzurile, l-au impus ca pe niciun alt domn în conștiința maselor. Memoria colectivă a perpetuat istorisirii cu el, domn, umblând deghizat prin țară, pentru a cunoaște viața omului de rând și pentru a stăvili nedreptățile, sau dovedindu-și de repetate ori generozitatea față de cei devotați și cinstiți.

Avram Iancu și Alexandru Ioan Cuza sunt două personalități de conștiință pașoptistă, preocupați atât de împlinirea politică a națiunii, cât și de ameliorarea situației maselor de țărani – componentă fundamentală a modernizării societății. Primul a „ars” în vâltoarea războiului civil din

Transilvania din 1848-1849, evidențiindu-și mai ales calitățile militare și administrative. Pentru cel de al doilea, anul revoluției era doar debutul în viața publică, lui, destinul rezervându-i cea mai înaltă dregătorie a țării: tronul României. Numele îi este indisolubil legat de Unirea Principatelor, dar și de emanciparea economică a țăranilor, iar componenta militară este mereu prezentă și în viața acestuia (și nu doar prin uniforma de colonel în care ni se înfățișează ca domn). Sfârșitul le este amândurora dureros : într-o rătăcire a spiritului la primul, în exil la al doilea. Ambilor li se conferă însă nemurirea nu doar prin Istorie, ci prin creația populară – într-o expresie mai familiară fiind „cântat” Avram Iancu („Crăișorul Munților”) iar printr– una marcată de o anumită diferență, fiind mereu readus în mijlocul poporului: Domnul Alexandru Ioan I.

Bibliografie:

Arthur Viorel Tuluș, 2011, Unirea Principatelor Române, Editura Cartea Vranceană

Silviu Dragomir, 1968, Avram Iancu, Ediția a II-a, Editura Științifică

Homer Radu, Petru - Ioan Orha, 1996, Documente din Istoria Românilor – pentru uz didactic – București

Pascu Vasile, 1996, Istoria modernă a românilor (1821 - 1918), Editura „Clio Nova”

Patriotismul, valorile și principiile democratice - între opțiune și datorie

Buzgariu Ligia

Grădinița cu program normal Certege, jud. Alba

Domeniul cel mai sensibil în care educatorul își poate impune și susține autoritatea este cel al relațiilor socio-afective. El își va îndeplini menirea dacă iubește copiii și știe să se facă iubit de ei, dacă face din profesia sa apostolat. Aici este vorba despre vocație, de generozitate și de dăruire totală.

Copilul este o ființă activă în procesul de educație și socializare, ceea ce face ca autoritarismul și libertarismul să contravină specificului naturii umane, care cere, în același timp, un minimum de repere care să-i orienteze și să îi dirijeze acțiunile, dar și un minimum de autonomie și inițiativă. Dialectica acestor elemente produce o personalitate armonioasă și echilibrată.

Între libertățile pe care le avem se află și dreptul de a chibzui și a hotărî singuri, dar pentru aceasta trebuie să învățăm să dialogăm, să ne organizăm, să decidem. Acest drept constituie un imens teren de manifestare a inițiativei și capacității creatoare.

În ceea ce privește formarea deprinderilor și a virtuților cetățenești democratice este necesară punerea în practică a principiului disciplinei libere atât în educația copilului, cât și în educația socială a colectivităților prin crearea în interiorul școlii a unor organizații sociale, ca de exemplu, clasa care se guvernează de sine, conform principiului democratic al autogovernării.

Un bun mijloc de a oferi elevilor ocazia în care natura lor morală să se exprime este sistemul de autocârmuire a clasei și a școlii, care dă copiilor prilejul de a trăi în mic, în mediul școlar viața de cetățean ordonat și activ prin convingere. În acest sistem elevii îndeplinesc diferite însărcinări cu caractere de utilitate publică pentru ordinea, igiena, estetica și bunul mers ale clasei și ale școlii, prin comunități de muncă, prin opere de asistență și de cultură ca: farmacie școlară, bibliotecă, excursii etc; activități echivalente cu funcțiile sociale din societatea omenească. Cu răbdare și tact, se pot contura elementele ce definesc disciplina liberă, adică supunerea voită de elevi, pe baza convingerii personale.

Astfel se poate acționa în vederea conștientizării utilității și necesității cunoașterii de sine, cunoașterea și prețuirea obiectelor, cunoașterea semenilor, înțelegerea sensului apartenenței lor la un grup social uman. Concomitent cu multiplicarea elementelor conștiinței și conduitei, materializate în special în reprezentări morale, este necesar să se pună accentul și pe crearea unor condiții favorabile apariției unor trăiri afective, mai întâi sub formă de emoții, apoi prin stabilizarea lor sub formă de sentimente morale. Prin conversații dirijate copiii pot face cunoștință cu diversele

Prin intermediul normelor și regulilor exterioare constrângerea încetează să fie o formă în sine. Elevilor li se pot pune în față modele, norme și valori social-afective, axate pe: cunoașterea de sine (tradusă prin simțul răspunderii și al muncii-autonomia, declinarea identității; deprinderi igienice; asumarea răspunderii asupra obiectelor personale și comune; posibilitatea de decizie în situații diferite etc.), relații cu alte persoane (concretizate prin respectul și afecțiunea pentru părinți, frați, bunici; comportarea civilizată în relațiile cu ceilalți colegi de școală, de joacă, adulți; dorința de a face parte dintr-un grup, de a îndeplini unele activități în grup social), relații cu mediul înconjurător (realizate prin activități sociale ca: spiritul de disciplină, punctualitate, ordine, respectarea regulamentelor școlare, întrajutorare; responsabilitatea și grija pentru bunurile personale și pentru cele publice; utilizarea banilor, economisirea lor; modalități de obținere a acestora prin acțiuni de colectare și valorificare a materialelor refolosibile).

profesiuni, cu serviciile publice, cu drepturile și obligațiile lor în societate. Distracția în colectiv, manifestările colective, serbările școlare sunt elemente menite să aclimatizeze, să tempereze și să prelucraze toate informațiile educaționale.

Prin activități cu titluri sugestive (Prietenul la nevoie se cunoaște; Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face; Fapte pe măsura vorbelor etc.) se poate defini și conștientiza rolul prieteniei, se pot cultiva simțul răspunderii și al muncii, autonomia, declinarea identității. Se poate apela la analizarea unor fapte din viață, la lecturarea unor texte literare cu țință educativă directă, la vizite, excursii, jocuri didactice. Concursurile de desene, dramatizările, filmele didactice ș.a.m.d., iată câteva mijloace didactice care contribuie la îmbogățirea bagajului de reprezentări morale, determinându-i pe copii să emită judecăți morale corecte (prin elaborarea unor criterii de apreciere a conduitei celorlalți) care vor fi aplicate și în autoaprecierea propriului comportament.

Fiind mai apropiați de elevi, cu multă iubire, răbdare și grijă pentru ei, vom reuși să formăm sufletele lor astfel încât să avem satisfacția de a vedea triumfând bunul simț și superioritatea inimii. Prin conceperea unor lecții deosebite și punerea în lumină vie a seriei tipurilor și scenelor aparținând vieții școlare (eroul, lenea, minciuna, spiritul de prietenie etc.) elevii trebuie să înțeleagă că școala este o familie, iar activitățile la care

participă îi ajută să-și răspundă la întrebările despre rostul și rolul lor și al celorlalți în viață, să fie capabili să facă față problemelor cu care se confruntă la această vârstă.

Deoarece copiii sunt viitorul există preocuparea din partea adulților de a identifica soluții pentru ca toți copiii să aibă acces la educație și să participe la viața socială, să se integreze în societate, acesta fiind un drept al tuturor copiilor, dar totodată o obligație a tuturor adulților.

Lumea în care se dezvoltă copiii de azi este destul de complexă și contradictorie, problemele apărute necesitând răspunsuri rapide și cât mai flexibile. De aceea, generația tânără se cere pregătită, atât pentru a înțelege schimbările apărute în permanență, cât și pentru a le stăpâni, aceasta pentru că, copiii vor fi agenții schimbării iar evoluția va depinde de soluțiile cât mai adaptate și dinamice pe care le vor lua. Omul viitorului este cel care formulează și adresează întrebări, iar educația - ca transmitere de fapte culturale - devine o limitare a posibilităților de orientare și, de aceea se pune accent pe educație ca o construcție permanentă în care centrală este atitudinea creatoare și unică, proprie fiecărui individ.

Deși educația începe în familie, va începe urcușul spre desăvârșire, abia atunci când copilul pășește într-o instituție acreditată și specializată, grădiniță, școală unde sub conducerea și îndrumarea cadrelor specializate începe pregătirea copilului pentru a deveni cetățeanul de mâine.

Educația moral-civică corespunde necesității de a le forma copiilor o conduită civică bazată pe cunoașterea cotidiană a regulilor vieții sociale, democratice într-un stat de drept. Educația moral civică urmărește inițierea copiilor în practicarea unui comportament activ, responsabil, capabil de toleranță și respect față de sine și față de ceilalți, conștient de drepturi și de datorii, liber și deschis spre alte culturi.

Educația civică urmărește, în esență, cultivarea unor raporturi corecte între stat, organele și instituțiile sale și individ, între indivizi, ca cetățeni ai unei societăți bazată pe legi și reglementări, pe norme și reguli care asigură conviețuirea, liniștea și eficiența tuturor activităților ce se desfășoară, pentru ca fiecare individ și societatea, în ansamblu să poată exista și să se dezvolte. Educația civică este mai mult circumscrisă unei anumite societăți, unui anumit grup social determinat istoric și geografic; educația morală vizează aspecte mai generale, universal valabile.

Bibliografie:

1. Nicola I., "Tratat de pedagogie școlară", Ed. Aramis, București, 2000.
2. Arend Lijphart, "Modele ale democrației", Ed. Polirom, Iași, 2000
3. <http://georgetoparceanu.scoli.edu.ro/proiect1.html>
4. <http://bibliotecafagaras.wordpress.com/2010/11/30/1-decembrie-2010-ce-este-patriotismul/>
5. <http://condeiulardelean.ro/articol/despre-patriotism-si-nationalism>
6. <http://ro.wikipedia.org/wiki/Patriotism>

Patriotismul și democrația în concepția lui Iuliu Maniu. Studiu de caz: Regimul de autoritate regală al lui Carol al II-lea

prof. Dăescu Nicoleta
Colegiul Tehnic „Apulum” Alba Iulia
prof. Dăescu Mihail
Colegiul Tehnic „Al. Domșa” Alba Iulia

Discursul politic, profestat de către Iuliu Maniu în perioada 1919-1938, se substituie principiilor politice declarate de către acesta ca fiind îndrumătoarele acțiunii sale politice: principiul ideii unității naționale, principiul democrației, principiul constituționalismului și principiul legalității. De la tribuna Parlamentului, în cadrul întrunirilor de partid, în fața electoratului, în cadrul sedințelor de Guvern, al consiliilor de Coroană sau prin declarații date presei, Iuliu Maniu își

legitimează acțiunea politică sau expune ideologia curentului politic căruia îi aparține. Cunoscut în rândul contemporanilor săi ca un reprezentant intransigent al legalității și constituționalismului, precum și apărător al valorilor democrației, liderului politic ardelean este practicantul unui discurs în care cele trei teme sunt puternic ancorate prin ideile de moralitate creștină și patriotism. Instaurarea regimului de autoritate regală al lui Carol al II-lea la 11 februarie 1938 a reprezentat sfârșitul democrației românești interbelice. Instaurarea stării de asediu și a cenzurii, interzicerea activității partidelor politice, încălcarea principiului democrat al separării puterilor în stat prin subordonarea Guvernului și a Parlamentului de către Rege, controlul vieții publice de către oamenii lui Carol, au reprezentat tot atâtea teme de protest ale lui Iuliu Maniu în memorii sau în puținele prilejuri de a-și exprima opiniile în mod public ori în rândurile publicațiilor supuse cenzurii carliste. Politicianul ardelean considera că aceste proteste sunt căi de manifestare a patriotismului deoarece reclamă drepturile răpite ale poporului, drepturi câștigate cu greu în decursul istoriei.

„Iubirea față de popor”, „binele României”, „salvarea patriei” sunt prezentate de către Maniu drept valori ale patriotismului în momentul respectiv, regimul de dictatură, caracterizat prin iresponsabilitate față de cetățenii români prin încălcarea drepturilor lor legale, punând în pericol însăși existența națiunii:

„ Năzuința noastră patriotică este de a feri țara de prăbușiri și nenorociri.[...] Regimul actual, în totală sa lipsă de simț de răspundere se dispensează în mod revoltător de această îndatorire patriotică. Păcătoșenia celor care în dansul lor macabru în jurul puterii calcă în picioare și cele mai sfinte interese naționale și de Stat, nu va împiedica însă mulțimea și împreună cu ea pe noi, să ne închinăm pentru binele Națiunii și tăria neînvinsă a României mari”.

Iuliu Maniu consideră că cenzura și starea de asediu, împiedică informarea exactă a opiniei publice românești, fapt care induce o stare de dezorientare și în același timp nu oferă un cadru de dezbatere liberă a ideilor, inducând națiunii române starea de pasivitate și resemnare. Interzicerea adunărilor cu caracter național „...face cu neputință ca oamenii politici patrioți încercați, să deștepte însuflețirea națională necesară pentru organizarea rezistenței naționale față de represiunile din afară, sau pentru purtarea unui război”. Punerea sub semnul întrebării a regimului monarhic și a acțiunilor de guvernare ale acestuia este considerată de către Maniu drept o lipsă de patriotism, însă pentru a nu exista nicio umbră de îndoială din partea cetățenilor țării, politicianul susține că este necesar ca oamenii din guvern să fie în acord cu voința națiunii, iar actele lor de guvernare să fie caracterizate de transparență, poporul să aibă libertatea de a controla acțiunile acestora, astfel încât datoria patriotică de a-și plăti taxele și impozitele să nu fie în niciun fel supusă unor îndoieli.

Interzicerea activității politice a partidelor și a diverselor grupări, obturarea libertății politice, folosirea violenței pe arena politică sunt prezentate de către liderul național-țărănist drept motive ale alterării spiritului patriotic deoarece produc fisuri în spiritul de solidaritate al națiunii. Transparența și asumarea răspunderii pentru ideile politice vehiculate, precum și toleranța politică în limitele legalității sunt benefice pentru o viață politică sănătoasă care să permită nu numai afirmarea națiunii române în corul națiunilor civilizate și democratice europene ci și să o pregătească pentru conflagrația mondială care se anunța în anii 1938-1939:

„Pentru noi naționalismul și democrația au fost un crez deopotrivă intangibil, indiferent de conjucturile politice, precum au fost și sunt inalterabil legate de sufletul nostru: concepția moralei creștine, libertatea de acțiune intelectuală și repudierea persecuției, violenței și a cruzimilor condamnabile din arsenalul luptelor politice. Nu am crezut niciodată că prin siluire și asasinate se pot rezolva dănuitor probleme politice. În special în ce privește mișcarea legionară, am crezut în posibilitatea de conlucrare patriotică cu ea și cred că, prin pactul de neagresiune ce am încheiat cu organizația legionară, am făcut un mare serviciu țării, prin faptul că am ridicat această mișcare la suprafața luptelor politice, unde se pot evidenția și calitățile și greșelile unei mișcări politice”.

Cele prezentate în rândurile de mai sus sunt numai o parte din rezultatele analizei discursurilor lui Iuliu Maniu din timpul regimului de autoritate regală a lui Carol al II-lea. Caracterizate printr-un puternic spirit protestatar împotriva măsurilor antidemocratice impuse de către Rege, aceste discursuri reliefează concepția politicianului ardelean referitoare la legătura dintre democrație și patriotism. Cenzura, starea de asediu, interzicerea libertății de exprimare și a adunărilor publice, împiedicarea cetățenilor de a participa la actul de guvernare provoacă dezbinarea națiunii prin faptul că este ruptă de realitatea politică, este pusă în imposibilitatea de a-și exprima punctul de vedere în problemele țării sau este împinsă într-o mare de letargie și nepăsare civică.

Bibliografie:

Istoria Partidului Național Țărănesc. Documente (1926-1947), volum alcătuit de Vasile Arimia, Ion Ardeleanu, Alexandru Cebuc, București, Editura Arc 2000, 1994.

Ionițoiu, Cicerone, *Viața politică și procesul Iuliu Maniu*, vol.I, București, fără editură, 1997.

Maniu, Iuliu, *Testament moral-politic*, ediție realizată de Victor Isac, București, Editura Gândirea Românească, 1991.

Scurtu, Ioan, *Istoria Partidului Național Țărănesc*, București, Editura Enciclopedică, 1994.

Patrioți și patriotism

prof. Gavriș Adina

Școala Gimnazială „Octavian Goga” Baia Mare, jud. Maramureș

Să vorbești astăzi în România, de patriotism înseamnă, să-ți asumi riscul de a fi considerat retrograd, caraghios sau chiar legionar. Dar totodată abordarea unui asemenea subiect este o necesitate pentru că patriotismul nu înseamnă lozinci sau ură împotriva altor neamuri, ci o datorie către neamul nostru. Patriotismul nu înseamnă că suntem cel mai vrednic popor din lume, ci îndemnul să devenim un popor vrednic.

În timpul regimului comunist s-a făcut uz în mod exagerat de patriotism, golindu-l de conținut, de sensul democratic moștenit din antichitatea greco-romană, spre a le împovăra cu obscurantismul unui naționalism degenerat.

Cum poate fi înțeles astăzi patriotismul? Patriotismul poate fi dragoste pentru neamul din care am răsărit, față de valorile și tradițiile lui, fidelitate față de credința bimilenară a strămoșilor crescuți o dată cu ortodoxia în care au simțit și s-au luptat pentru libertate și demnitate. Tot patriotism înseamnă cercetarea cu smerenie a minusurilor de care suferă românii, luptând spre îndreptarea acestora; truda de a aduce bucurii pe chipurile celor care trăiesc greu, dorința de a continua valorile, credința, portul și tradițiile. Atunci când se pune problema ce poți face pentru țară răspunsul e invariabil: ceea ce știi cel mai bine!

Patriotismul nu echivalează cu declarații și aclamații neacoperite prin fapte ci, presupune lucrare, dăruire, jertfă, recunoștință, pe scurt, iubire față de tot ceea ce este românesc, frumos și curat. Patrioți sunt cei care își asumă răspicat identitatea de român care înseamnă a-ți asuma cultura și istoria poporului, cu bune și cu rele, cu lipsuri

și cu realizări, fără a ne compara, în mod obsesiv, cu reușitele altor popoare mai dezvoltate, mai capabile sau, pur și simplu, mai norocoase. Nu putem să comparăm și să concurăm cu Occidentul pentru că avem istorii și identități clar diferite, uneori divergente.

După credință, patriotismul reprezintă puterea unui popor. Când acesta își uită propriile sale valori, începe descompunerea lui socială și culturală. Fără apartenența la un neam, la o istorie, devenim și mai săraci, și mai înfomețați și mai datori. Patria ne face să simțim că aparținem unui popor. Apărându-ne identitatea, ne apărăm pe noi înșine și pe strămoșii noștri, dar mai ales ne menținem uniți prin aceeași credință. În acest sens Lucian Blaga spunea: „că nici un popor nu e atât de decăzut încât să nu merite să te jertfești pentru el, dacă îi aparții.”

Unitatea duhovnicească a dus la unitatea politică a României, iar patriotismul a fost la noi firul care i-a adunat pe toți dintr-o credință, istorie și neam, dintr-un ideal și o suferință comună. Când unui popor îi slăbește puterea de a-și iubi și de a-și respecta valorile, atunci se află în declin. Se vorbește despre poporul român ca având o mare lenevie în a-și iubi și cinsti valorile. Strigăm cu toții, că românii sunt mari, că suntem creștini de 2000 de ani, că suntem viteji, că suntem ospitalieri, că suntem meșteri în lemn, în broderie, în argintărie, în iconografie, dar ne este teamă și rușine să vorbim despre vârfurile românismului care sunt sfinții închisorilor comuniste.

Se pune problema: „Constituie moartea lor o jertfă, sau nu?” După părerea noastră, da pentru că jertfa este o dăruire care însoțește o renunțare. Acestea sunt cele două elemente ale unei jertfe. Dacă renunți fără să dăruiești, aceasta nu se cheamă jertfă; dacă dăruiești fără să fi renunțat la ceea ce dăruiești, aceasta nu poate fi jertfă. Așadar, pe de o parte, în mod conștient și liber renunți la ceva, ceea ce, în cazul de față, este tocmai și libertatea și viața lor, iar, pe de altă parte, dăruiești iarăși, libertatea în unele cazuri, viața în altele. Cred că aceste două elemente sunt suficiente pentru ca jertfa lor să se constituie într-o jertfă care merită cinstire, iar noi trebuie să le fim recunoscători.

Bibliografie:

ANANIA VALERIU (1999), ATITUDINI, Ed. Arhidiecezania Cluj
<http://doxologia.ro>

Patriotismul – sentiment permanent

Gubaș Carmen Laura
Liceul Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj

Termenul *patriotism* este extrem de complex prin accepțiunile pe care le poate cuprinde, în funcție de contextul unui anumit moment cronologic. În general, suntem înclinați să asociem patriotismul cu "*dragostea de țară*", cu "*devoțiunea față de prosperitatea țării/ comunității naționale*" și nu cred că este nimic greșit în asta. Sigur, cei mai mulți dintre oameni se considera și vor să fie patrioți. Alții caută să facă din patriotism valoarea politică supremă sau să-i convingă pe ceilalți ca patriotismul reprezintă pentru ei un astfel de lucru. În acest caz, propaganda prelucrează polisemic toate nuanțele "*patriotismului*", acordându-le o valoare precumpănitor politică.

Patriotismul nu înseamnă ura împotriva altor neamuri, ci datorie către neamul nostru; nu înseamnă pretenția că suntem cel mai vrednic popor din lume, ci îndemnul să devenim un popor vrednic. (definiție de Mihail Sadoveanu). Patriotismul nu este numai iubirea pământului în care te-ai născut ci, mai ales, iubirea trecutului, fără de care nu există iubire de țară. (definiție de Mihai Eminescu)

Nicolae Iorga spunea că „un patriot se recunoaște prin faptul că iubește, respectă și caută să adune și să îmbunătățească tărâmurile și oamenii, pe când un șovinist urăște tot ce nu-i seamănă și dezbină oamenii”. Mai recent, Mihai C. Băcescu spunea că „o patrie iubită se recunoaște din prima vedere fiindcă este o patrie curată, nepoluată, care arată frumos și primitor, indiferent că-i săracă sau bogată, că în ea auzim o singură limbă sau mai multe”.

În viziunea filosofului Vasile Conta, a fi patriot înseamnă: „a fi cinstit, a avea conștiința curată și o inteligență vie, a avea un arbitraj filosofic pentru compatrioții tăi; în fine, un criteriu, din care să reiasă principiul că viața ta aparține tuturor și că tu nu ești decât un luptător într-un război care tinde spre fericirea și gloria țării tale”.

Pe lângă legătura emoțională, cuvântul patriotism definește și o atitudine civică, care poate fi predată în școli, manifestată legal prin:

- anumite drepturi și datorii constituționale, în legătură cu statutul de cetățean al unui stat: de exemplu dreptul de a fi apărat de stat și datoria de-al apăra, sau dreptul de a fi ajutat bănește de stat și datoria de a plăti impozite și taxe;
- anumite trăsături ale identității naționale, așa cum sunt ele definite constituțional, și pe care cetățeanul trebuie, în principiu, să și le însușească: în cadrul *dreptului strămoșesc*, aceste trăsături se bazează mai ales pe o limbă sau o religie, în timp ce în cadrul *dreptului pământean*, ele se bazează mai ales pe anumite valori politice (democrate sau nu). În constituția fiecărui stat există o doză de *drept strămoșesc* și una de *drept pământean*.

În viața de zi cu zi, se poate spune că sentimentul patriotic intervine ca un răspuns interior la stimulii pe care îi creează o imagine a țării de baștină, un obiect cultural specific, o melodie în limba respectivă, un concurs sportiv sau artistic și exemplele pot continua. Așa se întâmplă la un meci de fotbal sau în cadrul concursurilor artistice la nivel mondial, când se generează emoții ce pot fi luate drept sentimente patriotice. Așa se întâmplă în împărțirea politică a partidelor, când ideologia de dreapta este naționalistă, iar cea de stânga socialistă (adică nu pune accent pe individualitatea teritoriului, ci pe globalizare).

Conștiința moral-patriotică este o componentă a acestui proces de lungă durată care trebuie început din fragedă pruncie, dar la vârsta școlară mică, mai ales în primele clase, încă nu se poate vorbi de o conștiință morală, întemeiată pe convingeri ferme ci doar de elemente ale conștiinței

morale individuale, care induc un anumit comportament al copilului. Cercetările psihologice arată că elevii de vârstă școlară mică înțeleg în mod diferit noțiunile morale și că judecățile lor morale prezintă particularități specifice în clasele I, a II-a, față de clasele a III-a, a IV-a. Progresul are loc treptat în clasele a III-a, a IV-a, urmând a se consolida la gimnaziu. Astfel, formarea și dezvoltarea conștiinței patriotice se realizează pornind de la reprezentările formate prin contactul cu mediul înconjurător. Educația moral – civică ocupă un loc prioritar, din cele mai vechi timpuri, în realizarea idealului educațional, în formarea personalității elevilor.

Școala trebuie să cultive sensibilitatea elevilor față de problematica umană și de valorile moral civice, asigurând cultivarea dragostei față de țară, de trecutul istoric și de tradițiile poporului român, prin strategii și tehnici moderne de instruire și educare, susținute de științele educației și practica școlară. Preocuparea noastră, a dascălilor pentru ora de educație – moral – civică va modela noțiuni și convingeri moral cetățenești, formarea sentimentelor corespunzătoare și sfera volitiv comportamentală (formarea deprinderilor și obișnuințelor moral – cetățenești: salutul, regulile integrării în societate, aprecierea obiectivă a propriului comportament și al celorlalți, dialogul civilizat, spiritul de echipă, atitudinea combativă față de țară și popor, față de valorile umanității).

Educației morale îi revine misiunea să ridice valoarea omului, a umanismului și a civismului și să facă din fiecare om o valoare supremă. Aceasta înseamnă accentuarea obligațiilor morale și civice, întărirea calităților care definesc profilul moral al unei persoane, ca: demnitate, solidaritate, responsabilitate, încredere, toleranță, respect reciproc, apărarea binelui, a dreptății, a cinstei.

Ca și dascăli, trebuie să acordăm o pondere însemnată discuțiilor etnice privind profilul moral al tânărului contemporan, atât în privința integrării și contribuției, în calitate de cetățean informat și responsabil, la rezolvarea problemelor sociale, profesionale, politice și economice ale țării cât și în privința sentimentelor de solidaritate și înțelegere globală, de dezvoltare, colaborare și pace.

Noi suntem aceia care îi vom îndruma pe elevii să respecte valorile democrației, să gândească liber și creativ, fiind capabili să înțeleagă și să accepte opiniile corecte ale acestora.

Bibliografie:

1. Boudon Raymond, Besnard Philippe, Dicționar de sociologie, Ed. Academiei, București, 1996
2. Teodor Bodoască, Dreptul proprietății intelectuale, Ed. C.H. Beck, București, 2007
3. Tudor Dumitru, Educație Democratică, București, 2004
4. Tudor Marius, Democrația la pachet Elita politică în România postcomunistă, Ed. Campania, București, 2002

Patriotismul – opțiune sau datorie ?

Hojda Vasile

Școala Gimnazială "Dragoș Vodă" Moisei, jud. Maramureș

"Patriotismul nu este numai iubirea pământului în care te-ai născut, ci, mai ales iubirea trecutului, fără de care nu există iubire de țară"(Mihai Eminescu).

Ce frumos a surprins poetul național al românilor noțiunea de patriotism! Din moși-strămoși patriotismul s-a identificat cu iubirea de moșie, de glie, de țară. Câți viteji nu și-au precupețit viața pentru apărarea țării? Eroii anonimi au rămas în țărâna strămoșească fără să-i cunoaștem, amintim doar pe unii conducători remarcați în istoria poporului român, pornind de la legendarul rege Burebista, Decebal, Gelu Românul, Basarab I, Dragoș-Vodă, Bogdan Voievod, Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare, Ioan Vodă cel Viteaz, Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu, Horea, Cloșca și Crișan, Tudor Vladimirescu, Nicolae Bălcescu, Avram Iancu, Alexandru Ioan Cuza, Ecaterina Teodorescu etc., doar câțiva dintre cei care au luptat pentru apărarea

și propășirea neamului românesc. Pentru toți aceștia, iubirea de țară nu a fost o opțiune, ci au făcut-o din datorie, iubire, din dragoste de țară.

Pe vremea comuniștilor, patriotismul a fost ridicat la rang de lege. Nu se punea problema, în anii de restriște amintire, că românul nu este patriot, ci dimpotrivă, de la "Șoimul Patriei" la președintele republicii, patriotul era obligat, dator față de țară s-o iubească necondiționat. Poate că această forțare comunistă a făcut ca după anii 90 să cădem în cealaltă extremă: nepăsare, uitare, delăsare, să permitem tuturor să ne pângărească numele de român după bunul plac, iar noi să asistăm pasiv la terfelirea noastră ca neam.

Ca români adevărați, ar trebui să ne mândrim că suntem români, ancorați de peste două milenii în spațiul Carpato - Danubiano - Pontic, cu o istorie bogată în fapte, cu o cultură tradițională valoroasă pe care multe din popoarele lumii și-ar dori-o.

Citeam zilele trecute, într-un cotidian că tot mai mulți români renunță la cetățenia română în detrimentul cetățeniei maghiare, pentru obținerea unor avantaje în spațiul Uniunii Europene. Culmea este că aceștia sunt români get-beget și nu cetățeni români de etnie maghiară. Rușine, mare rușine să decădem într-atât!

Pentru renașterea educației patriotice a elevilor, în primul rând, un aport deosebit trebuie să-l aibă dascălii, mai ales în această perioadă când tinerii renunță atât de ușor la istoria națională, la valorile culturale ale înaintașilor noștri. Adevărații dascăli vor pune tot sufletul în necesitatea

revigorării sentimentului patriotic. Singurii care duc mai departe stindardul patriotismului românesc peste hotare sunt sportivii premianți ai unor ramuri fruntașe în sportul mondial. Cinste lor!

Bibliografie

1. Coman Gheorghe , 2004, ”Adu-ți aminte!”, Limes Cluj-Napoca
2. Gaftone Vasile, 2012, ”Elitele Maramureșului istoric”, Risoprint Cluj-Napoca
3. Iorga Nicolae, 1967, ”Oameni care au fost”, Editura pentru literatură București
4. Mihali Nicoară, 2011, ”Borșa-oameni de seamă”, Maria Montessori, Baia Mare

Patriotismul: datorie, opțiune sau privilegiu?

Prof. Ianc Mirela

Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

Motto: „*Limba română este patria mea*”

(Nichita Stănescu)

„Știu de șapte ori limba română și de șaptesprezece ori limba poezescă” spune Nichita Stănescu. Ce altceva ar putea însemna patriotismul decât cunoașterea propriei limbi? Dar ce înseamnă să-ți cunoști propria limbă? Înseamnă să-ți cunoști, în primul rând, rădăcinile. Să știi de unde provii. Să știi cui aparții. Așa vei afla cine ești.

Termenul „patriotism” este derivat de la **patrie**, „pater”, „patres”, adică țara tatălui. Tatăl care hrănește, care protejează, care susține familia. În trecut oamenii erau identificați după prenumele tatălui: „a lui Ion”, „a lui Vasile”, după îndeletnicire „a fierarului” sau după numele locului „din...”. Un exemplu celebru îl găsim la Creangă: „Nic-a lui Ștefan a Petrei”, „din Humulești”, „gospodar de seamă”. Această apartenență era identitatea lor, unicitatea lor. Tocmai de aceea **patria** este legătura cu înaintașii noștri, cu istoria noastră.

Patriotismul începe cu rădăcinile, continuă cu o lungă călătorie prin propria țară, propriul pământ, propria istorie, propriile valori și credințe, pe care le integrează în ființă. E o călătorie inițiatică în propria lume, înlăuntrul și în afara noastră, călătorie spre noi înșine.

Patria este teritoriul unei națiuni care se deosebește de celelalte prin evenimentele culturale, geografice și istorice, dar ea nu este numai pământul, locul de baștină căruia avem **privilegiul** să-i aparținem, ci ea se identifică și cu limba pe care avem **datoria** să o folosim

corect. Ea înglobează cultura, valorile, tradițiile, folclorul, ocupațiile, credințele.

Limba este un factor important în cultura unui popor. Pascal numea limba „arta de a convinge”, iar Victor Hugo o plasa înaintea tuturor acțiunilor umane. Constantin Noica afirmă că „numai în cuvintele limbii tale se întâmplă să-ți amintești de lucruri pe care nu le-ai învățat”, cu alte cuvinte, limba generează gândirea. Lucrurile „pe care nu le-ai învățat”, dar pe care ți le amintești, existau înăuntrul tău, ca aparținător al unei culturi. Fiecare persoană poartă în ea valorile culturale ale spațiului în care s-a născut. Dacă nu este conștientă de ele, asta nu înseamnă că ele nu există, ci, mai degrabă, arată că au devenit propria amintire. Filosoful se referă aici la a „re-dăru” sensurile uitate cuvintelor, la a le oferi viață, a le umple cu semnificație. Această „umplere” trebuie să fie desăvârșită (nu perfectă, ci potrivită), compatibilă cu limba al cărei vorbitor ești, încât să înveți lucruri noi ca și când le-ai fi știut deja, astfel ai **opțiunea** de a le scoate la lumină.

Se știe că orice informație primită o filtrăm prin propriul mod de a gândi. Cum s-a născut acest mod propriu de a gândi? Tocmai din limba pe care o vorbim. Mircea Eliade spunea că „nu poate visa decât în limba română”. Asta înseamnă că nu era un bun vorbitor de franceză? Dimpotrivă, înseamnă că purta în el valorile spirituale românești.

Relația dintre gândire și limbaj, susținută de relativismul științific, arată că modul de a gândi al unei persoane depinde de limba pe care o vorbește. Să nu uităm că „la început a fost Cuvântul”. Cuvântul care aduce cu el lumina, care numește ființele și lucrurile.

Dacă aplicăm această paradigmă la limba română vom găsi în timp nenumărate

referiri la importanța limbii, ca mediu generativ al gândirii. Dimitrie Cantemir spune că „limba nebiruit martor este”, iar Tudor Arghezi subliniază că „orice comunicare începe cu alegerea cuvintelor”, pe când Ludwig Wittgenstein susține că „vocabularul meu este limita înțelegerii mele” sau „ceea ce poate fi gândit este și posibil”. Ce rol au aceste citate? Acela de a arăta ca limba este factorul determinant al gândirii, chiar dacă vorbirea/limbajul este materializarea gândirii, modelele existente într-o limbă sau alta determină gândirea aceluia popor.

În altă ordine de idei, este știut faptul că atunci când învățăm o limbă străină e necesar să studiem cultura și viziunea despre lume și viață a poporului respectiv, în caz contrar, înțelegerea este parțială. Tocmai din acest motiv, pentru a-i cunoaște și înțelege pe ceilalți, e necesar să ne cunoaștem pe noi înșine. Cum am putea să ne cunoaștem, dacă nu ne-am ști originea, apartenența.

În acest sens un sinonim potrivit al cuvântului *patrie* este *neam*, iar prin extensie *patriotism* înseamnă *dragoste de neam*, atașament față de istoria și cultura unei națiuni.

Această dragoste de neam se manifestă prin legătura pe care o avem cu cei care au trăit înaintea noastră, dar și cu generațiile viitoare. Noi suntem liantul între trecut și viitor.

Simion Mehedinți spune, în cartea *Altă Creștere*, referindu-se la importanța pe care dascălii trebuie să o acorde spațiului din care provine elevul: „*cine privește faptele etnografice vede, chiar din capul locului, cum copiii se deosebesc după mediul lor etnic și că, înainte de orice atingere cu școala, pruncul e modelat de mamă, dobândind o dată cu graiul o întreagă avere sufletească și un anume calapod de cugetare făurit de moși și strămoși*”.

Așadar patriotismul românesc reprezintă **bucuria** de fi solidar cu propriul neam, **datoria** de a priveghea valorile poporului în care te-ai născut, **mândria** că aparții patriei tale, neamului tău, iar limba pe care o vorbești este singura care conține cuvintele „dor” și „doină”, iar acest fapt îi conferă unicitate.

Bibliografie:

Simion Mehedinți-Soveja, *Altă creștere- Școala muncii*, București, Editura Rotonda, 2008.

Se mai poate trăi.... !

prof. Iancu Ionuț
Colegiul Tehnic,, Ion D. Lăzărescu” Cugir, jud. Alba

Scopul principal al educației este cunoașterea, o cunoaștere profundă ce presupune mai mulți factori. Voi încerca să transpun câteva metode practice prin care mi-am cunoscut mai ușor colectivul clasei, am relaționat, am stabilit în timp câteva coordonate, iar apoi am încercat să îi sensibilizez în privința locurilor și valorilor de care suntem înconjurați și de cele mai multe ori nu le vedem. De ce fac acest lucru ? Pe de o parte, pentru că și alții au făcut-o și datori suntem și noi....pe de altă parte, ar trebui să ne gândim serios că elevii ce îi avem astăzi în fața ochilor sunt acei adulți de mâine care ar trebui să își prețuiască țara spre a face ceva concret în vederea schimbării și a traiului mai bun.

Am început ca un joc, însă unul bine regizat, apoi am lăsat stabilirea unor reguli celorlalți actanți, iar la final, de fapt, îmi place să cred că nu am ajuns încă la final...

Unii se grăbesc să prezinte rapid regulile pentru a-și întări de la început autoritatea. E o modalitate...Alții consideră ora primă o relaxare, o pierdere frumoasă de timp - o altă strategie. Fără a judeca cele două

prezentări, voi face referire la o altă metodă ce o aplic la clasă. După salutul clasic, îmi provoc viitorii colaboratori la un mic discurs de genul: Mă numesc..., îmi place ..., și văd

școala ca pe o...(schema ar putea fi diversificată) apoi continui cu exercițiul de completare a frazei: Sunt mândru că sunt roman pentru că....

Se întâmplă tot mai des ca elevii mei de liceu să îmi spună „Nu sunt mândru”, atunci trec peste, zâmbesc, iar la finalul exercițiului continui cu cei ce nu erau mândri ca să îmi spună ce probleme sunt în România și care ar putea fi rezolvarea lor.

Astfel, mă asigur de la început că fiecare elev are ceva de spus. Plecând de la o relatare a unui elev, mă prezint și eu ca profesor, îmi prezint așteptările etc., devenind astfel din prima oră partener cu elevii. A doua etapă a acestui cadru de prezentare este constituit din clasică formulă: Cine vrea să întrebe?, accentuând faptul că la oră trebuie să comunicăm spre a avea rezultate cât mai bune. În felul acesta încerc să cunosc colectivul clasei din prima mea oră. Dacă timpul îmi permite, pentru a profita de faptul că elevii s-au deschis suficient, jocul ar putea continua cu testul Cum îmi imaginez o Românie în care...? O întrebare la care ei vor răspunde pe fișe ce vor fi citite și comentate în fața clasei. În felul acesta încerc să îi atrag de partea mea, lăsându-i să creadă că ei ar avea controlul asupra a ceea ce se va întâmpla, însă ora următoare voi avea timp suficient să descoperim conținuturile propriu-zise.

„Numai în cărțile proaste oamenii se împart în două tabere, care nu au nimic în comun între ele. Însă în realitate, totul se amestecă ! Ce om de nimic trebuie să fii ca să joci în viață un singur rol și să ocupi un singur loc în societate, să însemni unul și același lucru!”¹

Pe acești elevi îi voi învăța mai târziu valorile europene ca democrația, competiția, corectitudinea etc. Deci, ei trebuie să fie lăsați să își exprime propriul punct de vedere.

O altă oră introductivă o dedic prezentării manualului, bibliografiei și introducerii în disciplina respectivă. Încep cu întrebări care stârnesc zâmbete: Cui îi place să citească? De ce?

(observ astfel cum își petrec elevii mei timpul liber) Apoi le ofer alternative: Puteți face mult mai multe! Curiozitatea lor îmi dovedește faptul că fiecare om probabil s-ar implica mai mult dacă ar fi implicat! „La început a fost fapta. Privind, apoi asociindu-te faptei, devii mai bun sau mai rău. Restul e analiza, descompunerea spectrală a actului”²

Cunoașterea elevilor se va aprofunda bineînțeles în timp. Cerându-le părerea voi afla mai multe despre ei și despre ceea ce îi preocupă. Important e să știu să îi canalizez spre ceea ce doresc eu. Îmi place să folosesc de multe ori problematizarea. Am observat că asta le stârnește interesul într-o modalitate rapidă. De multe ori întreb Ce s-ar întâmpla dacă...iar răspunsurile lor mă feresc

¹ Boris Pasternak, Doctor Jivago, pg. 376

² Ion Vianu, Amor intellectualis (Romanul unei educații), pg.290

de plafonare, punând accentul pe originalitate. Un exemplu folosit în urmă cu ceva timp la clasă a sunat de felul: Ce s-ar întâmpla dacă în România ar trăi mai mulți nemți? Răspunsurile elevilor mei mi-au dat de gândit și mi-au oferit posibilitatea să verific astfel ce știu elevii mei. Printr-un astfel de exercițiu încerc să scap de rutina testelor obișnuite și deschid calea elaborării unor proiecte ce pot deveni deosebite prin implicarea tuturor actanților.

O alta posibilitate de cunoaștere în paradigm europeană a educației, în deschiderea acesteia spre antreprenoriat, o reprezintă predarea prin intermediul proiectelor, o metodă a secolului XXI ce mi-a oferit nenumărate satisfacții. Am constatat cu bucurie că elevii devin entuziaști când vine vorba să elaborăm un proiect. Cu multă atenție, încerc să le comunic obiectivul proiectului, stabilem împreună timpul și metodele de evaluare. În felul acesta parcurg și materia dată, însă îmi învăț elevii să aplice mai ușor conținuturile predate. Cu ajutorul jurnalului ca metodă de lucru, voi afla implicarea elevilor mei, nemulțumirile și satisfacțiile lor din timpul proiectelor elaborate. Din momentul în care am descoperit aceasta oportunitate de a lucra la școală prin proiecte, lecțiile clasice au devenit banale.

Jocul de rol, îmi scoate în evidență capacitatea de relaționare a elevilor ce se pregătesc să intre într-o societate bazată pe competiție, iar rolul acestor metode (pe lângă

atractivitatea orelor) este de a le dovedi încă o dată că viața te pune în diferite ipostaze și noi trebuie să fim pregătiți pentru a putea să ne valorificăm propriile cunoștințe.

Mika Waltari spunea că de cele mai multe ori „Cuvântul este mai puternic decât pumnul; știința este mai puternică decât ignoranța”³, de aceea încerc să îmi ajut elevii să se regăsească în această etapă a vieții care se numește așa de simplu: Școală. Dacă reușesc să îmi cunosc elevii? niciodată pe cât mi-aș dori, intervin diverși factori, se strecoară anumite situații neprevăzute..., însă sunt convins că doar încercând, descoperim anumite valori care ne vor face creativi și ne va deschide calea spre o Românie mai bună!

Bibliografie:

1. Boris Pasternak, *Doctor Jivago*, 2008, traducere, note și prefață de Emil Iordache, Ed. Polirom, Iași,
2. Ion Vianu, *Amor intellectualis (Romanul unei educații)*, 2010, Ed. Polirom, Iași
3. Mika Waltari, *Egipteanul*, trad. Teodor Palic, 2003, Ed. polirom, Iași

³ Mika Waltari, *Egipteanul*, pg. 434

Patriotismul, valorile și principiile democratice - între opțiune și datorie

prof. Ilieș Vasile
prof. Popescu Mirela

Școala Gimnazială nr. 19 „Avram Iancu” Timișoara, jud. Timiș

Să vedem ce înseamnă patriotism:

Mihail Sadoveanu: „Patriotismul nu înseamnă ura împotriva altor neamuri, ci o datorie către neamul nostru; nu înseamnă pretenția că suntem cel mai vrednic popor din lume, ci îndemnul să devenim un popor vrednic.”

Mihai Eminescu: Patriotismul nu este numai iubirea pământului în care te-ai născut, ci mai ales iubirea trecutului, fără de care nu există iubire de țară.”

Ce înseamnă principii democratice?

Democrația este un sistem de guvernare caracterizat prin participarea cetățenilor la procesul de conducere. Cuvântul „democrație” provine din limba greacă și este format din cuvintele „demos” = popor și „kratos” = putere, prin urmare, înseamnă puterea poporului.

Acest regim politic s-a dezvoltat și se dezvoltă numai în măsura în care relația dintre conducători și conduși (guvernanți și guvernați) se înclină în favoarea celor din urmă, când conducșii impun conducătorilor, prin modalități și mijloace variate, respectarea drepturilor fundamentale ale individului.

Fiecare om care trăiește într-o anumită comunitate trebuie să-i cunoască legile și regulile de bază. Această secțiune dorește să inspire valorile după care trebuie să ne ghidăm viața de zi cu zi, ce reguli trebuie să respectăm în societatea în care trăim și în care ne desfășurăm activitatea.

„Fiecare epocă și generație trebuie să fie la fel de liberă să acționeze pentru sine, în toate cazurile, ca epocile și generațiile care au precedat-o... Omul nu are nici un fel de prioritate asupra omului și nici o generație nu are vreo proprietate asupra generațiilor care urmează.” T. Paine, „Drepturile omului”.

În secolul XX cuvântul „democrație” a ajuns să fie unul din cele mai populare cuvinte ale tuturor popoarelor și politicianilor întregii lumi. Astăzi, nu este nici o mișcare politică importantă care nu ar pretinde înfăptuirea democrației, sau care nu ar folosi acest termen în realizarea scopurilor sale foarte îndepărtate de democrație. Ce înseamnă însă democrație și în ce constă popularitatea ei atât de mare? Winston Churchill spunea: „nimeni nu pretinde că democrația ar fi

perfectă sau atotștiutoare. Într-adevăr s-a spus că democrația este cea mai rea formă de guvernământ cu excepția tuturor formelor încercate de-a lungul timpului”.

Da, cele două cuvinte, patriotismul și democrația, par a fi antagonice. Poate că sunt, dar nu din cauză că în esență este așa, ci pentru faptul că oamenii au ajuns la o astfel de concluzie.

Patriotismul, în esență este iubirea de țară, iubirea față de poporul din care faci parte. Georges Jacques Danton (avocat și om politic, conducătorul Revoluției franceze), sfătuit să fugă din Franța, pentru că Francois Robespierre (și el conducător al revoluției) îl va ghilotina, spune că nu are unde să fugă, pentru că nu-și poate lua patria pe talpa pantofului.

Patria nu este doar un loc geografic, ci și o stare de spirit, un reper de gândire. Fără Itaca, Odiseea nu ar avea sens.

Democrația ar fi, „puterea poporului” sau, mai precis, faptul că deciziile importante care îi privesc pe cetățeni, sunt luate de aceștia. Libertatea de opinie, asociere și conștiință sunt concepte pe care sistemele democratice nu numai că le oferă, ba chiar le apără.

Așadar, **patriotismul și democrația pot coexista** foarte bine. Condiția este ca ideile și opiniile patriotice să nu fie altceva decât exprimarea atașamentului față de țară sau popor, nu eterna căutare a dușmanului, real sau imaginar în afara țării sau comunității etnice.

Patriotismul și democrația, ambele au la bază o opțiune liberă sau impusă. Dacă e liberă, e un real patriotism și democrație. Dacă e impusă, este un fals patriotism, propagandă, sau o falsă democrație. Trăim moral, cunoscând și respectând norma, sau imoral, cunoscând-o dar încălcând-o.

Patriotismul nu se clonează în gura mare, îl ai în suflet și la nevoie îl etalezi!!!

Democrația nu este obiect de propagandă, reclamă, ci un mod de comportament, acțiune, trăire.

AM UITAT SĂ FIM PATRIOȚI!!!.....nu ne mai străbate nici un fior când se cântă Imnul Național... Zilele cruciale din istoria națională le uităm...Nu spun că nu avem dreptul să fim revoltați de ceea ce se întâmplă în aceste zile cu țara asta, dar **cei care ne-au lăsat țara așa cum este, nu merită uitarea și disprețul nostru!!!**

AZI, 1 DECEMBRIE 2013, ÎN TIMIȘOARA.....aseară, 30.11.2013, înainte de a pleca de la școală, am schimbat **Tricolorul** de pe fațada școlii. Am ajuns acasă. Primul lucru pe care l-am făcut, am pus **Tricolorul** în afara balconului.

AZI, 1 DECEMBRIE 2013, ÎN TIMIȘOARA.....puține drapele tricolore...

Doar cele puse de autorități...În schimb, la mici, bere, muzică de proastă calitate...” tot Banatu-i fruncea...” . Drapelul ne însoțește peste tot, tot timpul, dar mai ales de **Ziua Națională**, când ne ajută să ne amintim cine suntem...

Oare, ne este rușine că suntem români??? Pentru că simțim ostilitate și dispreț din partea occidentalilor??? Suntem apreciați individual, în sport, medicină, muzică, IT... Avem potențial turistic, dar nu avem venituri din turism, avem potențial agricol, dar nu avem venituri din agricultură...avem de toate, dar nu avem venituri din nimic....

Când apreciezi un om, îl apreciezi după rezultatele individuale, dar când faci aprecieri la adresa unei comunități evaluezi rezultatele comunității.

Se adevărește ce spunea Eminescu ”munții noștri aur poartă/noi cerșim din poartă-n poartă”.

Și în final am ajuns și la Avram Iancu, patriot și militant pentru drepturile românilor din Transilvania: „Unicul dor al vieții mele e să-mi văd Națiunea mea fericită, pentru care după puteri am și lucrat până acum, durere fără mult succes, ba tocmai cu întristare văd, că speranțele mele și jertfa adusă se prefac în nimica. Nu știu câte zile mai pot avea, un fel de presimțire îmi pare că mi-ar spune, că viitorul este nesigur...”

Al. Tănase: ”...pentru noi patria nu este un cadru efemer, întâmplător și neutral de existență ca pentru semințiile rătăcitoare, e un templu uriaș, modul de existență, Columnă a sufletului românesc, un destin istoric și de libertate și de independență”.

Patriotism: datorie sau modă?

prof. Lațiu Camelia

prof. Lațiu Ioan

Liceul Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj, jud. Alba

Patriotismul reprezintă una din trăsăturile fundamentale ale personalității fiecărui om. După revoluția din 1989 s-au schimbat foarte mult principiile de bază ale educației moral-civice în școlile de stat românești, mai ales privind educația patriotică.

Campanie de promovare a valorilor occidentale a căpătat amploare. Cultura, educația și industria occidentală era și este prezentată populației ca fiind la un nivel superior, în raport cu cel autohton. În zona rurală s-a păstrat mai bine cultura și tradiția autohtonă, dar în orașele mari nu se mai pune accent pe ceea ce este românesc. În învățământul preșcolar se mai păstrează unele obiceiuri, copiii învață jocuri și cântece folclorice, la serbări se mai prezintă dansuri populare,

tradiții legate de diverse sărbători de peste an. În școlile generale și licee însă au dispărut cercurile de dansuri populare și de etnografie. Este remarcabil faptul că se pune accentul pe multiculturalitate. Este nevoie să cunoaștem și să ne bucurăm de ceea ce ne-a dat Europa din punct de vedere al culturii și al patriotismului real, nesimulat. Avem ce învăța dar aceasta nu înseamnă că noi, cei care trăim în România nu avem tradiții, calități, personalități de care putem fi mândri eroi din trecut și de azi, avem un Nichita Stănescu, Aurel Vlaicu, Nicolae Grigorescu, Tonitza, Victor Babeș, Ana Aslan, Nadia Comăneci, avem rapsozi populari, maeștri ai artizanatului popular și mulți alții de care trebuie să fim mândri, să nu ne fie rușine să spunem: ”Da! Îmi iubesc țara, strămoșii, îmi respect cultura și eroii”.

Nu trebuie să afirmăm din obligația momentului că suntem patrioți, trebuie să fim cu inima și sufletul chiar dacă am trecut sau trecem prin momente grele. Patriotismul nu trebuie, confundat cu xenofobia. A-ți iubi pământul natal nu este egal cu marginalizarea minorităților sau cu ostilitatea față de străinătate. Între naționalism și patriotism este o diferență. Naționalismul definește populația pe bază etnică, iar patriotismul prin apartenența la același teritoriu. Multe aspecte privind educația patriotică au fost asociate cu regimul epocii ceaușiste, prin urmare, după căderea acestuia toate conceptele și principiile ei au fost respinse de populație. La orele de educație civică patriotismul nu se poate învăța doar din definiții, într-un timp alocat pentru această temă. Patriotismul se învață din familie, din vizite făcute în locurile încărcate de istorie, Mărăști, Mărășești, Oituz sau acolo unde s-au născut legende strămoșești. Conduita

patriotică presupune, inclusiv formarea voinței și a caracterului. Curajul, perseverența, dragostea față de muncă țin de asemenea de educația patriotică. Alături de comunitate și familia are un rol la fel de important în formarea valorilor patriotice. Familia îi poate determina pe cei mici să se atașeze de locul în care trăiesc prin respectarea tradițiilor și obiceiurilor populare, ale culturii naționale, respectul față de religie și exemplul propriu. Mihail Sadoveanu spunea, legat de noțiunea de patriotism „*Patriotismul nu înseamnă ură împotriva altor neamuri, ci datorie către neamul nostru; nu înseamnă pretenția că suntem cel mai vrednic popor din lume, ci îndemnul să devenim un popor vrednic.*” Evenimentele de peste an legate de momentele pline de glorie ale neamului românesc: 1 Decembrie - Ziua Națională a României, 24 Ianuarie - Unirea Principatelor Române etc.

Patriotismul reprezintă puterea unui popor. Iar când acesta uită de propriile sale valori, începe descompunerea lui socială și culturală. Apărându-ne identitatea, ne apărăm pe noi înșine și

pe strămoșii noștri, al căror sânge ne curge prin vene. Patriotismul a fost legătura de suflet care i-a adunat pe toți, dintr-o credință, istorie și-un neam, dintr-un ideal și o suferință comună. Când un popor nu își respecta valorile, uitându-și credința strămoșească și istoria, atunci patria se moare. Nu trebuie însă să strigăm sus și tare că suntem patrioți, că tot ce întreprindem pentru a ieși din anonimat facem din patriotism, să nu fim farisei! Să nu ne vindem țara și valorile culturale pe o pungă de galbeni! Să iubim ce am primit de la Dumnezeu: o țară frumoasă, strămoși care au cinstit aceste meleaguri, pământuri mănoase, tradiții și obiceiuri, credință.

Dacă am uitat să fim patrioți vom învăța să redevenim patrioți, să ne iubim credința, neamul, să ne jertfim, fiecare după puterile lui, pentru sângele din care am ne-am născut căci, așa după cum spunea Lucian Blaga „nici un popor nu e atât de decăzut încât să nu merite să te jertfești pentru el, dacă îi aparții”.

Bibliografie:

1. Boudon Raymond, Besnard Philippe, Dicționar de sociologie, Ed. Academiei, București, 1996
2. Tudor Marius, Democrația la pachet Elita politică în România postcomunistă, Ed. Campana, București, 2002
3. Tudor, Dumitru, Educație Democratică, București, 2004

Educația valorică a elevilor în contextul actual

*prof. inv. primar Medrea Viorica
Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia*

Pornind de la premisa că prezentul se construiește din viitor și viitorul se construiește de astăzi, că elevii de azi sunt specialiștii de mâine, e important a se determina lumea de valori și modele culturale pe baza cărora aceștia acționează în școală, familie și societate.

În cadrul procesului educativ, în ordine temporală, familia și cultura ei, cultură concepută ca stil de viață, mod de soluționare a multiplelor probleme cu care se confruntă, este factorul primar de construcție umană. În familie copiii învață valorile, încep să deosebească binele de rău, frumosul de urât, dreptatea de nedreptatea etc.

Cu acești germeni ai distincției polarității valorilor începe în fapt educația valorică. Cei tineri sunt oglinda familiei, chipul influențelor educaționale mai mult sau mai puțin reușite ale acesteia, mai ales până la vârsta școlară. De la acest moment intervine și școala, care poate consolida educația valorică începută în familie, când este pozitivă, sau trebuie să o reclădească, dacă este negativă.

În acest sens, un învățământ autentic cultivă înainte de toate valorile culturale (identitatea lingvistică/națională, conștiința istorică /națională etc.), valorile morale (omenia, cinstea, altruismul etc.), valorile sociale, individuale etc., profesorul însuși prezentându-se ca un model de personalitate morală, care acceptă elevul așa cum este el, îi înțelege și îi respectă sentimentele. Valorile nu se învață abstract prin cursuri și verificări cu note specifice celorlalte discipline. Ele se învață în procesul viu al vieții sociale, în interacțiunea permanentă dintre membrii societății, în toate împrejurările ei. Este astfel foarte important ca educatorul să (re)cunoască faptul că valorile sunt transcendente

conștiinței umane, că ele se reconstruiesc mereu de către fiecare persoană, tânără sau adultă,

În contextul zilelor noastre globalizarea și postmodernismul au condus însă la relativizarea valorilor, determinând mutații esențiale în cultură și societate.

Astfel, cultura clasică, cea care se manifestă în strânsă legătură cu moralitatea conturată de societate, modelează subiectivitatea umană în sensul valorilor cunoașterii și ale sensibilității. Moralitatea este cea care prescrie un comportament, impune individului cerințe și îl obligă la cenzurarea înclinațiilor, a impulsurilor spontane.

Spre deosebire de cultura clasică, cultura de masă rămâne la un nivel superficial al cunoașterii, marchează sensibilitatea cu accentul pe facil, pe trecător și pe divertisment. Într-o mare parte a producției culturale predomină aparența, suprafața fenomenelor, fixarea instantanee pe lucruri efemere, pe aspectele trecătoare ale vieții, accentul se pune pe evenimente, spectacole, întâmplări și pe imagini mediatice, ternul caracterizând personaje și peisaje. Cultura de masă nu ajunge la valorile profunde, nu solicită efortul, reflecția personală, meditația cu argumente și contraargumente.

Limitarea confuziei valorilor în rândul elevilor impune, prin urmare, o îmbinare mai echilibrată între predominanța imaginii și lectură, între galaxia imaginii, galaxia Gutenberg și galaxia internetului, între lumea spectacolului, în care omul se pierde pe sine și lumea reflexiei, în care omul se caută și se regăsește pe sine.

Celebra afirmație a filozofului german Immanuel Kant – omul devine om numai prin educație – sugerează ideea că educația rămâne a fi șansa esențială a unui popor de a depăși o anumită stare de lucruri din societate.

Bibliografie

Ionescu Cecilia Liliana, 2012, *Conduita motrică, valori și atitudini*, Editura TIPARG;

Petre Ioana, Balica Ecaterina, Banciu Dan, 2002, *Tineret, norme și valori. Repere pentru o sociologie a tineretului*, Editura LUMINA LEX;

Șimandan Matei, 2006, *Valori, educație și multiculturalitate*, Editura MIRTON.

Formarea sentimentului național la români. Necesități și direcții de abordare

prof. Roman Negoii Ioan Cristinel
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

Secolul al XX-lea rămâne în conștiința Europei și în paginile lucrărilor de specialitate ca perioada marilor reforme care au condus la noi direcții de dezvoltare în acord cu principiile europene promovate de liderii politici postdecembriști. Noul tip de om politic, convins de valoarea idealurilor europene, a început un amplu proces de modernizare a societății pe care o conducea. Privită din această perspectivă, perioada postdecembristă din România nu face notă discordantă față de traseul celorlalte state postcomuniste. Totuși se poate observa că efortul depus pentru integrarea României într-o Europă unificată este cu mult mai dificil decât în celelalte țări europene. Din acest motiv, politica reformatoare și formarea sentimentului național, în context cu valorile europene, se bucură de o atenție deosebită din partea istoriografiei europene și naționale. Tema în sine s-a deschis unor multiple direcții de cercetare permițând abordări dintre cele mai diverse și conducând la rezultate și interpretări îndrăznețe.

De aceeași atenție din partea istoricilor s-a bucurat și procesul de formare a națiunii române. Istoriografia românească a consacrat pagini ample analizei formării sentimentului național la români. Analizând diversele influențe culturale, ideologice și sociale, istoricii au reușit să reconstituie în detaliu etapele formării națiunii române subliniind în mod decisiv perioada în care acest proces a început să se cristalizeze. Printr-un îndelungat efort științific s-a reușit identificarea și

descrierea contextului intelectual și instituțional românesc ce și-a adus contribuția la formarea valorilor naționale. Complexitatea fenomenului formării națiunii române nu putea fi susținut doar printr-un efort unidirecționat din partea elitei și instituțiilor românești. El a parcurs câteva etape importante și a avut ca punct de plecare perioada sfârșitului de secol al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea când a început deschiderea spre cultura europeană a societății românești. Domnitorii reformatori au dorit să organizeze societatea românească pe baza unor noi principii sociale, politice, administrative și economice europene. Din acest motiv prima mare schimbare a vizat cadrul juridic al statului român în timpul regelui Carol I, fapt ce a oferit românilor posibilitatea de emancipare colectivă în noul construct proiectat de regalitate. Perioada domniei lui Carol I a reprezentat pentru români un moment esențial în definirea propriei identități marcând sub aspect psihologic, politic și juridic ridicarea românilor și integrarea lor alături de celelalte popoare europene.

Perioada interbelică a însemnat, din această perspectivă, un schimb reciproc de idei între românii din Vechiul Regat și cei din provinciile istorice unite pentru redefinirea spiritului național. Noii lideri politici, în funcție de împrejurări, și-au adus contribuția la numeroasele decizii care au marcat acest timp al marilor schimbări.

Evoluția relațiilor între centru și noile provincii a depins de o serie de factori: politica diferitelor partide, relația dintre prefecți și guvernatori numiți de la București cu autoritățile locale, relațiile între autorități și minoritățile etnice, statutul de provincie de graniță al Basarabiei etc.

Putem conchide că proiectul de reformare avea în vedere integrarea completă în structurile politico-administrative ale României, periferia urmând să se emancipeze,

la rândul ei, în strânsă corelație cu evoluția centrului. După model francez se făcea apel la ideea de stat centralizat, iar la acest nivel se oferea un nou model de coeziune întemeiat pe principii noi, de afecțiune, dar și de îndatoriri reciproce între membrii societății.

În perioada comunistă, ideea națională cunoaște două perioade distincte de definire. Între 1948-1956, sentimentul național a fost definit în contextul valorilor staliniste, a internaționalismului comunist și a promovării idealului omului sovietic. Ulterior, naționalismul comunist promovat de Nicolae Ceaușescu a redefinit valorile sentimentului național, hiperbolizând o serie de simboluri istorice.

Pentru a reuși în efortul de restructurare a sentimentului național, în conformitate cu ideile și valorile europene, este necesară implementarea tuturor resurselor disponibile, pentru a conștientiza că trebuie obținute mutații importante în planul mental și cultural al românilor. Nu trebuie uitat că

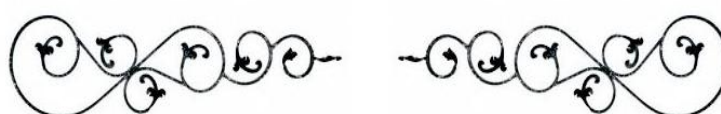
efortul este cu atât mai remarcabil cu cât acesta se confruntă cu scepticismul acestei națiuni atât de greu încercate. Pentru ca programul reformativ să reușească într-o societate divizată și conservatoare, factorii de decizie trebuie să înțeleagă, că omul simplu, trebuie atras în cadrul proiectelor sale nu ca supus, ci ca cetățean. Comunicarea dintre puterea centrală și individ trebuie să fie directă, participativă și dacă se poate fără intermediari care să modifice mesajul trimis. Relația directă dintre politică și emanciparea românilor - din supuși în cetățeni europeni- poate fi exprimată prin trei direcții majore care au ca rezultat transformarea românilor dintr-o masă amorfă într-un corp social și etnic conștient de propria sa valoare: **recuperarea, ridicarea și redefinirea.**

Într-o primă fază, printr-un ansamblu concentrat de măsuri, trebuie modificat sistemul constituțional și *recuperarea* românilor din ipostaza politică de cetățeni pasivi ai statului, prin *integrarea* lor ca și cetățeni participativi. Prin reforma administrativă și legislativă, prin decizii politice coerente trebuie modificat sistemului constituțional existent și înlocuirea sa cu principii moderne de relaționare între cetățean și stat. Românii pot deveni, pentru prima dată, obiect al politicii de stat, într-un proces care

va inaugura și cultiva emanciparea acestuia în spiritul valorilor europene.

Cea de-a doua fază a redefinirii sentimentului național se poate realiza prin *ridicarea* și modernizarea societății românești printr-un vast program *educațional și cultural*. Tot pentru prima dată, românii pot fi cuprinși de autorități într-un amplu proiect de educare, ce avea ca scop transformarea acestora din cetățeni pasivi în cetățeni europeni participativi.

Dinspre această direcție se desprinde și cea de-a treia fază a redefinirii sentimentului național. *Redefinirea* acestui sentiment se poate face prin *echivalarea* sentimentului național cu noul model de cetățean european. Noul cetățean trebuie să fie participativ, integrat în sistemul regional și constituțional și informat de evenimentele majore ce se derulează în plan național și european. Probabil că acest deziderat este cel mai greu de atins într-o societate tradiționalistă și tocmai de aceea trebuie recurs la un asamblu de măsuri de schimbare a atitudinii față de o serie de instituții legate în mod organic de individ și societate.

Pledoarie pentru un patriotism autentic

Prof. Slevaș Dana Amalia

Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

Una dintre marile dileme ale societății noastre contemporane este abordarea ideii de patriotism în contextul actual, când oamenii nu se mai raportează la un sistem unic și unitar de valori, principii democratice, pe care să le aplice în experiențele lor cotidiene. Din punctul meu de vedere, sentimentul patriotic este trăit de fiecare în parte și se manifestă diferit de la o persoană la alta. Patriotismul nu constă în cuvintele șlefuite rostite de la tribună, ci în faptele celor care le rostesc, în atitudinea, comportamentul și spiritul civic al oamenilor față de societatea în care trăiesc.

Un prim pas greșit pe care îl facem este acela că aducem în discuție acest concept doar cu prilejul Zilei Naționale, când ne amintim că suntem români și că avem un sistem de valori ce ne particularizează atât în Europa, cât și în lume. Cred însă că pentru a vorbi despre sentimentul patriotic nu trebuie să așteptăm ziua de 1 Decembrie. Mi-ar plăcea să aud mai des oameni spunând ce simt

pentru țara lor, îmi doresc să văd mai des oameni mândri de rădăcinile lor. Dar, din păcate, simt din ce în ce mai mult că societatea noastră se confruntă cu o lipsă acută de patriotism care, de cele mai multe ori este asociată cu sentimente de frustrare, de nemulțumire, de neîncredere, de pesimism și de dispreț.

Societatea în care trăim are nevoie de o revigorare a ideii de patriotism care să fie în strânsă relație cu celelalte valori democratice: respectul, altruismul, toleranța, spiritul civic, implicarea socială, respectul pentru cultura românească și pentru elitele naționale. Aceste valori și atitudini trebuie sădite și formate încă din copilărie, de către familie, care îi poate oferi copilului exemple pozitive de conduită. Un rol important în acest sens revine școlii și dascălilor care vor fi responsabili de succesul sau eșecul fiecăruia dintre tinerii pe care i-au format.

Ar trebui să afirmăm un patriotism nou, sănătos și discret, să ne întoarcem la drapelul din sufletul nostru, să ne aplecăm cu mai multă atenție spre tradițiile acestui neam, să privim cu mai multă speranță către viitorul națiunii din care facem parte. Iar toate acestea sunt o datorie de onoare, nu o opțiune! Nu ne vom trezi decât atunci când vom învăța ce e umilința profundă și recunoștința. Abia atunci vom începe să urcăm, până atunci ne vom zbate în ignoranța de a fi doar noi, orbiți de orgoliul că tot ceea ce avem ni se cuvine. Pământul care ne hrănește merită să fie cinstit cum se cuvine și ocrotit, pentru că el este moștenirea pe care o vom lăsa copiilor noștri. Munca cinstită trebuie să devină idealul fiecărui om și fiecare trebuie să aibă convingerea că doar munca cinstită

este singurul izvor de bunăstare. Credința în valorile autentice ar trebui să devină legea după care să se orienteze fiecare dintre noi, pentru că o națiune fără morală este sortită dispariției și încet, încet se va stinge zbatându-se în propria neputință.

Pentru ca toate acestea să se materializeze, nu trebuie să așteptăm Ziua Națională. Festivismul ieftin și discursurile patriotarde sunt dăunătoare pentru că sunt lipsite de conținut. Ele otrăvesc sufletul acestui neam și adâncesc prăpastia dintre elitele politice și oamenii cinstiți și muncitori, care constituie motorul unei societăți sănătoase și prospere. Ziua Națională a României e în fiecare zi în care arătăm că suntem cetățeni onești și responsabili față de viitorul țării. Ziua Națională e ziua în care nu vom mai trece indiferenți pe lângă semenii noștri, lăsându-i să se zbată în neputință. E ziua națională a tuturor românilor când nu vom mai lăsa elitele acestui neam să plece pentru a asigura progresul și prosperitatea altora, în timp ce noi ne complacem în

ignoranță și lipsă de luciditate. E ziua noastră, a tuturor, ziua în care nu doar vom sări în ajutorul vecinului căruia îi arde casa, ci vom da o mână de ajutor ca acesta să și-o reconstruiască. E ziua noastră atunci când vom vorbi corect limba română și vom face din aceasta o profesiune de credință. E ziua noastră atunci când vom avea curajul de a vorbi în limba română, indiferent în ce colț de lume am fi. E ziua națională atunci când dascălul va fi demn și va fi tratat cu respect, nu din obligație, ci pentru că este făuritor de destine și șlefuitor de talente, arzând la catedră ca o făclie aprinsă, călăuzitoare pentru generația de mâine. E ziua noastră atunci când vom redeveni noi înșine, având siguranța zilei de mâine!

O provocare la fel de mare e modul în care noi, ca dascăli și formatori de caractere, vom reuși să punem în sufletele elevilor noștri sămânța de respect și venerație pentru valorile naționale. Cum le spunem elevilor noștri ce e patriotismul? Un bun exemplu personal, o trăire sinceră și o predare corectă a noțiunilor de patrie și patriotism pot fi un start bun pentru o lecție reușită. O asociere între noțiunile de țară și popor cu termenii de libertate și responsabilitate duc, de cele mai multe ori, la nașterea unei conștiințe de apartenență la un grup care împărtășește aceleași valori. Sentimentul de siguranță pe care ți-l oferă familia trebuie întărit de convingerea că poți fi tu însuși doar aparținând unei familii mult mai mari, care este națiunea căreia îi aparții. Doar acest sentiment de apartenență poate dezvolta energii creatoare care vor face bine atât persoanei, cât și societății.

Viitorul unei națiuni stă în tinereții pe care îi crește și îi educă. Generațiile tinere au resurse nebănuite și așteaptă să fie șlefuite pentru a-și găsi propriul drum. Iar când noi nu mai suntem în stare să-i călăuzim, o vor face ei. Două exemple din istoria ultimilor ani ne arată cât de sănătoasă e fibra națiunii noastre:

1. Tinerii care au ieșit în stradă în decembrie 1989. Într-o țară blazată și obedientă, în fața unui regim dictatorial, în care sărăcia și întunericul deveniseră un alter-ego al generațiilor trecute de prima tinerețe și vlăguite, tinerii au reușit să schimbe în câteva zile destinul întregii națiuni. Imaginea cu Gavroche de România, băiatul de 14 ani, cu steagul înfășurat pe corp, care a plecat de la Doroiești la București, a făcut înconjurul lumii, devenind simbolul revoluției. Cine le-a spus lor să lupte și chiar să moară (pentru că unii au și murit) pentru ideea de libertate? Această idee a fost cenzurată, contorsionată și în final suprimată, iar în numele ei, tinerii s-au dus să moară...

2. Eleva din Harghita care a ales să meargă la școală cu o banderolă tricoloră. Într-o zonă a României în care autoritățile tac în fața abuzurilor față de români, unde limba română a fost uitată sau se vorbește în șoaptă, o elevă și-a pus o banderolă tricoloră și s-a dus la școală. Gestul ei a fost interpretat ca fiind unul provocator și doar un scandal la scară națională ne-a făcut să fim atenți la oamenii de acolo. Iată cum mărturisirea de credință în neam și țară a unui copil a reușit să ne trezească pe toți din letargie.

În concluzie, consider că patriotismul nu ar trebui să se manifeste doar cu prilejul sărbătorilor naționale, ci acesta trebuie să se regăsească permanent în atitudinea și comportamentul fiecăruia dintre noi

Dezvoltarea patriotismului la elevii din ciclul primar

*prof. înv. primar Șoșa Adriana
înv. Medrea-Cîlea Petronela-Maria
Colegiul Tehnic „Apulum” Alba Iulia*

Patriotismul este un sentiment care parcă s-a diluat de-a lungul timpului. În zilele noastre, tot mai mulți cetățeni români își caută un rost în străinătate, exclamând cu amărăciune că țara noastră le oferă tot mai puține oportunități. În sufletul lor mai păstrează încă amintirea copilăriei petrecute în țară, duc dorul părinților și rudelor rămase încă aici. Prin dezvoltarea patriotismului încă de la școlarul mic putem face ca lucrurile să se îmbunătățească. Românii pot să fie încântați de țara lor, de originea lor și să stea oricând cu fruntea sus alături de ceilalți cetățeni ai Europei.

La clasele primare începem prin a-i reaminti școlarului mic în ce țară trăiește, care este capitala țării și cum se numește poporul nostru. Un simbol al neamului românesc este imnul și toți cetățenii acestei țări îl cântă cu mândrie. Ei își amintesc că se cântă imnul în cadrul competițiilor

sportive, la începerea anului școlar, când sunt premiați sportivii și că exprimă bucuria și cinstea de a fi român. Cântarea imnului implică o anumită ținută, se stă în poziție de drepti, cu spatele drept, călcăiele apropiate, brațele pe lângă corp pentru a arăta respectul față de țară. Pentru cunoașterea mai multor strofe din imn, în clasele O și I se intonează prima strofă, iar în clasele a II-a, a III-a și a IV-a se adaugă strofele a doua, a treia și a patra, astfel ca la finalul ciclului primar elevii să cunoască primele patru strofe ale acestuia. Pentru că majoritatea românilor au religia ortodoxă, elevii pot fi învățați ca după intonarea imnului să spună rugăciunea *Doamne, Doamne, ceresc Tată*. În cadrul clasei de elevi se respectă principiile și orientările religioase ale copiilor, dar aceștia consideră imnul și rugăciunea un lucru bun și nu se sustrag de la aceste activități.

Un alt simbol al țării noastre este stema, care se prezintă elevilor și se poartă discuții referitoare la aceasta pentru a i se înțelege semnificația. Li se amintește elevilor că orașul nostru datează de pe vremea romanilor și atunci se numea *Apulum*, denumire care se mai păstrează și în numele instituției noastre de învățământ și a fabricii de porțelan din localitate. Mândria că orașul nostru datează din timpuri străvechi o regăsim și în faptul că ne mai amintim de numele lui din acele vremuri.

Implicarea în proiecte ca *Europa, casa noastră*, faptul că instituția noastră a fost recunoscută ca școală europeană sunt motive de mândrie că suntem români și că aparținem Uniunii Europene, având drepturi egale cu toți ceilalți cetățeni ai Europei.

Marcarea zilei de 1 Decembrie – *Ziua Națională* a României este necesară pentru ca elevii să-și întărească sentimentul patriotic. Organizarea unor expoziții pe aceste teme, reamintirea istoricului acestei zile, realizarea unui spectacol, a unor insigne, vizitarea orașului și a Muzeului și Sălii Unirii sunt activități care îi vor face pe copii să aștepte cu entuziasm și nerăbdare această zi și să o păstreze în memorie.

Un alt motiv de mândrie că suntem români este chiar orașul nostru care amintește de mari români care și-au pus amprenta trecutului nostru istoric. Mihai Viteazul, a realizat unirea celor trei țări: Transilvania, Țara Românească și Moldova, chiar la Alba Iulia. Iancu de Hunedoara, personalitate dominantă din veacul al XV-lea, voievod al Transilvaniei, a fost înmormântat la Alba Iulia. Horea, Cloșca și Crișan, conducătorii răscoalei din 1784, au fost întemnițați la Alba Iulia. Horea și Cloșca au fost trași pe roată pe Dealul Furcilor. La Alba Iulia au fost încoronați Ferdinand I și Maria, regii României Mari. Acel moment i-a consacrat orașului rolul de capitală istorică. Tot la Alba Iulia a avut loc și Unirea de la 1 Decembrie 1918.

Elevii sunt duși să viziteze principale monumente istorice care să le amintească de trecutul nostru glorios și de jertfa străbunilor noștri pentru binele țării.

Bibliografie:

1. Manea Mihai, Ferăscu Aurelia, Lapoviță Ana -2008, *Istorie (Manual pentru clasa a IV-a)*, Editura CD Press;
2. Mihăilescu Cleopatra, Pițilă Tudora, Vlad Steluța – 2006, *Istorie. Manual pentru clasa a IV-a*, Editura Aramis
3. Walsh Kate Burke - 2001 *Predarea orientată după necesitățile copilului*, Editura Programului Step by Step România

**Nicolae Bălcescu și Avram Iancu
opinii și influențe**

Țibea Maria Elena
Colegiul Tehnic „Apulum” Alba Iulia
Moarcă Ioana Maria
Grădinița nr. 12 Brașov

Mișcările revoluționare românești de la 1848, în special cele din Transilvania, dar și din Țara Românească, raportate la obiectivele locale, la revendicările specifice acestor obiective și la dușmani, l-au confruntat pe Nicolae Bălcescu cu situații deosebite, acestea fiind dezbătute cu personalitățile pregnante ale vremii.

În Transilvania, obiectivul general imediat al mișcării a fost recunoașterea drepturilor naționale și înfăptuirea unor reforme sociale (se revendica în primul rând abolirea iobăgiei). Prin urmare, se declanșează un conflict cu regimul feudal maghiar și cu magnații unguri. Trebuie menționat că tineretul progresist maghiar, în cadrul mișcărilor care izbucnesc în 1848 în cuprinsul împărăției austriece (la Viena, în Italia, în Boemia) se ridică sub conducerea lui Lajos Kossuth și proclamă Ungaria independentă, hotărând și anexarea Transilvaniei la noul stat maghiar. Revoluționarii transilvăneni hotărăsc, la rândul lor, convocarea unei mari adunări, în care să se discute toate problemele ardente. Adunarea se ține în mai 1848, la Blaj, pe o câmpie, numită ulterior Câmpia Libertății, în prezența a 40000 de persoane delegate din toate părțile Transilvaniei.

Desigur, Austria habsburgică, o mare putere a vremii, ridică steagul contrarevoluției, ceea ce reprezintă pentru Nicolae Bălcescu “steagul celui mai mârșav,

mai complet și mai învechit despotism”. Tot el constată că politica guvernului de la Viena era de a trăda, a înșela toate naționalitățile din imperiu, de a întreține permanent fricțiuni

între naționalități și de a le atâta una împotriva alteia. De asemenea, înțelege că tocmai politica Vienei va duce la lichidarea imperiului: “Această politică a Austriei nu poate duce decât la dezmembrarea și la emanciparea apropiată a popoarelor din Ungaria”. Adresându-se conducătorilor revoluționari maghiari, el le spune că “datoria

și chiar dreptul ambelor mișcări revoluționare - română și maghiară - este de a se susține reciproc și de a combate azi sub același drapel, panslavismul, pentru apărarea libertății, după cum altă dată ambele popoare combătuseră la fel, islamismul, pentru apărarea creștinătății.”

Corespondența lui Nicolae Bălcescu cu Ion Ghica conține un bogat material în care sunt prezentate relațiile româno-maghiare în timpul revoluției, prezentând cu admirație lupta “nobilei și magnanimei națiuni maghiare” și armata maghiară “care luptă singură libertate.” Încercarea de a concilia pe conducătorii unguri cu românii transilvăneni răsculați este fără rezultat: eu aș fi dorit ca ungurii să se fi purtat altfel, să nu fi provocat pre români și să se fi înfrățit cu dânșii, căci lucrurile ar fi loat o față cu totul alta și imperiul austriac se desmădula.”(în scrisoarea lui N. Bălcescu către I. Ghica, 16 noiembrie 1848)

Lipsa de înțelegere a guvernului maghiar față de revendicările naționaliștilor și tergiversarea negocierilor pe care le purta acesta cu N. Bălcescu au zădărnicit eforturile de împăcare. Un martor contemporan relatează că la întâlnirea de la Cîmpeni, în iulie 1849, Avram Iancu “cu însuflețire l-a îmbrățșat pre Bălcescu, ca și cum ar fi zis : Așa om îmi trăbuie mie. Astfel de om stă aproape de inimă” și l-a asigurat în discuțiile care au urmat că e “cu totul al lui”.

Nicolae Bălcescu însuși vorbește despre entuziasmul cu care a fost primit pe piscurile Munților Apuseni, de către țăranii revoluționari: „cu ce entuziasm frenetic fusei aclamat și binecuvântat de toți acei țărani, când le spusei că am venit să le aduc urări de noroc și izbândă, din partea fraților lor din

țară, minunați de vitejia lor. În ce tăcere adâncă mă ocoleau și mă ascultau ei, când le vorbeam de puterea nației române, de numărul ei, de întinderea pământului ce i-a dat dumnezeu și de ursitele cele mărețe ce o așteaptă în viitor.”

Urmărit de austrieci-după căderea Ungariei - Nicolae Bălcescu este scăpat de la o moarte sigură de către Avram Iancu. “Românii de acolo mi-a arătat multă dragoste și jertfire”- relatează Bălcescu întâmplările din Transilvania, din ultima fază a conflictelor generate de revoluțiile de la 1848.

Pentru toți acei care au rădăcini și iubesc pământul românesc, și, mai presus de orice, prețuiesc oamenii, indiferent de etnia lor, Nicolae Bălcescu și Avram Iancu rămân faruri pentru

vremi încețoșate, pavăză fiind și îndrumători pentru cei care mai înțeleg sensul frazei „...și cel din urmă al meu cuvânt va fi încă un imn ție, țara mea mult dragă!...”

Bibliografie:

1. Bălcescu Nicolae, 1964, Opere IV (Corespondență), Editura Academiei
2. Giurescu C. Constantin, Giurescu C. Dinu, 1975, Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până azi, Editura Albatros

Câteva cugetări despre patriotism

*Prof. Zlăgnea Ioana – Nicoleta
Colegiul Tehnic „Apulum” Alba Iulia*

A căuta să definim patriotismul înseamnă a căuta să descoperim în propriul suflet emoții și trăiri speciale și nu putem rămâne indiferenți la multitudinea evenimentelor istorice, sociale sau culturale care trezesc în noi mândria de a fi român.

Patriotismul nu înseamnă ura împotriva altor neamuri, ci datorie către neamul nostru; nu înseamnă pretenția că suntem cel mai vrednic popor din lume, ci îndemnul să devenim un popor vrednic”- spunea Mihail Sadoveanu. Devenirea este o chestiune de timp, dar nu imposibilă, pentru că prin strădanie și răbdare vom reuși să ne formăm în rândul celorlalte popoare o imagine demnă, adevărată a ceea ce suntem și am putut făuri. Dragostea de țară și de neam este un lucru înăscut, iar valoarea ei nu ar trebui să se atenueze sau să dispară în timp, doar că nu mai avem aceleași convingeri sau, dacă le avem, ne este rușine să le mai afirmăm din pricina de a nu fi judecați de alții.

„Patriotismul nu este o izbucnire de emoție scurtă și nebunească, ci o dăruire liniștită și statornică de o viață”- spunea Adlai E. Stevenson. Statornicia înseamnă certitudinea propriilor trăiri, siguranța că ieri, azi și mâine au făcut parte deopotrivă din viața noastră, că marile evenimente ne-au marcat și ne-au modificat gândirea și modul de a acționa, că am devenit mai maturi și mai atașați de tot ce e românesc.

„Patriotismul nu este numai iubirea pământului în care te-ai născut ci, mai ales, iubirea trecutului, fără de care nu există iubire de țară”- spunea Mihai Eminescu. Mare admirator și evocator al trecutului nostru glorios, poetul ne amintește că patriotismul este înflăcărat de iubirea pe care o răspândește din trecut înspre prezent și o face să devină dăruire pentru pământul străbun și pentru țară.

„Patriotismul e sentimentul de mândrie că un lucru frumos s-a putut petrece în țara ta”- spunea D.I. Suchianu. De cele mai multe ori, lucrurile frumoase sunt puține și sunt ușor trecute cu vederea sau chiar uitate. Să ne aducem mereu aminte că din puținătatea lucrurilor frumoase izvorăsc mai târziu idealuri mărețe, virtuți adevărate, personalități marcante care ne vor spori mândria de a fi români.

„Patriotismul este convingerea că țara ta este superioară celorlalte din cauză că tu te-ai născut acolo” spunea George Bernard Shaw. Superioritatea nu înseamnă anihilarea celorlalte națiuni care au merite demne de recunoștință. Superioritatea trebuie văzută aici ca un sentiment de unicitate în rândul celorlalte popoare prin spiritul nostru românesc, prin valorile la care ne raportăm, prin sufletul primordial la care ne întoarcem mereu, prin sentimentul dorului care învăluie și supune sufletul românesc.

„Patriotismul este școala unde omul se pregătește pentru a putea înțelege noțiunea de omenie”- spunea M. Saltîkov Scedrin. Omenie, omenos, a omeni, omenește sunt termeni care definesc personalitatea românului adevărat care nu te lasă, pe tine, străinule, să îi treci pragul casei fără să te dăruiască din simplitatea bucatelor și din bunătatea sufletului cu ceva.

„O patrie iubită se recunoaște din prima vedere fiindcă este o patrie curată, nepoluată, care arată frumos și primitor, indiferent că-i săracă sau bogată, că în ea auzim o singură limbă sau mai multe”- spunea Mihai C. Băcescu. Respectul pentru natură, pentru bogățiile ei, pentru liniște și pace, pentru limba vorbită este datoria oricărui dintre noi, iar misiunea pe care trebuie să ne-o asumăm este aceea de a trezi acest respect și în sufletul generațiilor următoare, nu ca o povară, ci ca o bucurie deplină de a trăi în armonie.

Într-o altă viziune, a fi patriot înseamnă a fi cinstit, a avea conștiința curată și o inteligență vie, a avea un arbitraj filozofic pentru compatrioții tăi; în fine, un criteriu, din care să reiasă principiul că viața ta aparține tuturor și că tu nu ești decât un luptător într-un război care tinde spre fericirea și gloria țării tale.

Patriotismul, în opinia mea, își sporește semnificația dacă este dublat de credință, de respectul pentru tradițiile și obiceiurile poporului din care facem parte, de atitudinea demnă față de cultul strămoșilor, față de familie și față de limba română pe care trebuie să o păstrăm curată și

neîntinată. Mai mult de atât, avem datoria de a transmite și generațiilor următoare aceste sentimente și atitudini, pentru că astfel vom putea menține și întări unitatea națională și libertatea.

În final, o scurtă epigramă ne va pune, sperăm, un zâmbet ironic pe chip:

Evoluția patriotismului

Înaintașii se luptară

Pentru copii și pentru țară

Cei de acum, mai patrioți,

Se luptă și pentru nepoți.

epigramă de **Laurian Ionică** din revista "Cugetul" (2010)

Tradiții și obiceiuri populare în rândurile copiilor

prof. învă. primar Bărbat Vasile

Școala Gimnazială "Vasile Goldiș" Alba Iulia

prof. învă. preșc. Bărbat Aurica

Grădinița cu program prelungit "Scufița Roșie" Alba Iulia

Nici un popor nu poate exista fără comunicare, fără schimb de valori. Valorile fiecărui neam vin din vechime, îl individualizează și îl caracterizează.

Pentru a ști cine este, copilul trebuie să învețe cine au fost strămoșii lui, căpătând astfel sentimentul de apartenență la colectivitatea națională.

Folosirea datinilor și a tradițiilor populare în școală și grădiniță contribuie la îmbogățirea și extinderea orizontului cultural artistic al copiilor, la educarea sentimentelor de dragoste și admirație, mândrie și respect față de creația populară, la formarea premisei personalității preșcolarilor.

Prin activitatea desfășurată la clasă am încercat să-i învățăm pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să iubească meleagurile natale, portul românesc și pe români. Am căutat să le sădim în suflet aceste elemente definitorii ale identității neamului românesc fără de care nu am mai putea ști de unde venim și cine suntem de fapt, noi românii pe acest pamânt.

Toate acestea le-am realizat prin acțiunile desfășurate cu ocazia diferitelor evenimente:

1 DECEMBRIE; SERBAREA DE MOȘ CRACIUN, 24 IANUARIE - ZIUA UNIRII; am prezentat cântece și dansuri populare românești, scenete, dramatizări, sezători care au cultivat și promovat aceste comori de neînlocuit ale poporului nostru.

Începând cu obiceiurile prilejuite de fiecare eveniment important din viața poporului, continuând cu frumoasele costume pe care le îmbracă în aceste împrejurări și terminând cu cântecele, dansurile și strigăturile nelipsite de la aceste datini, izvorul lor este nesecat pentru cel ce vrea să le cunoască și să le adune în mănunchi pentru a le dăruia din nou.

Valorificând frumusețea tradițiilor și obiceiurilor populare în cadrul serbărilor cu preșcolari am reușit să înfrumusețăm viața copiilor, îi ajutăm să cunoască tradițiile românești și rolul important pe care-l au în viața oamenilor din cele mai vechi timpuri, modul cum aceste tradiții au dăinuit peste timp.

Serbările desfășurate sunt un izvor de bucurii și satisfacții care creează copiilor o stare de bună dispoziție favorabilă atât dezvoltării psihice, fizice cât și estetice.

Copiii au îmbrăcat costumele populare, au interpretat diferite roluri; cântăreț, dansator, povestitor, creator de obiecte artizanale, formându-și sau perfecționându-și o serie de abilități artistice.

Prin conținutul lor, serbările desfășurate cu diferite evenimente transmit un anumit mesaj, copiii se pregătesc împreună și depun eforturi susținute pentru realizarea unui scop comun, reușita evenimentului marcat.

Am căutat să-i ajutăm pe copii să înțeleagă imensitatea tezaurului nostru folcloric în care arta populară românească este o minunată oglindă în care se reflectă cu cea mai mare intensitate frumusețea României, istoria și mai ales sufletul neamului.

Am încercat prin astfel de evenimente să transmitem din generație în generație, portul, graiul, obiceiurile și datinile așa cum le-am moștenit de la străbuni.

Când bat la porțile sufletului Sfintele Sărbători, ne bucurăm împreună cu copiii de neasemuita frumusețe a datinilor strămoșești și scoatem din comoara inimii și din lada de zestre a neamului, tezaurul folcloric românesc: cântecul, jocul și costumele populare specifice sărbătorilor..

Costumele populare, ia, catrința, opincile, cămașa și ȋțarii sunt primenite și pregătite pentru spectacolul mult așteptat.

Copiii se bucură când evoluează pe scenă și au o satisfacție deosebită prin atmosfera sărbătorească creată, prin purtarea costumelor naționale își îmbogățesc capacitatea afectivă, apropiindu-i de adevărata artă.

Această bucurie am putut-o citi pe chipul copiilor de-a lungul experienței didactice, văzând cum aceștia trăiesc și simt armonia muzicii populare și frumusețea costumelor populare românești.

Atmosfera de sărbătoare din sala de clasă prin ornarea și decorarea cu elemente specifice sărbătorilor constituie un alt prilej de bucurie pentru copii, ei descoperind tradițiile și obiceiurile

practicate în timpul sărbătorilor de iarnă, simt și prețuiesc frumusețea obiceiurilor și tradițiilor de Crăciun.

În atmosfera spirituală a Crăciunului, interpretarea unor dansuri populare (Hațegana) dă posibilitatea de a cunoaște sufletul țăranului român, raritatea portului și cântecului popular.

Textele cântecelor și a poeziilor, a colindelor, plugușorului, a sorcovii, au transmis urările de bine în legătură cu unele îndeletniciri străvechi ale românilor: uratul, semănatul, păstoritul.

Cu aceste ocazii copiii își îmbogățesc vocabularul cu expresii populare, proverbe, zicători, strigături, pătrund în tainele limbii materne și în comorile înțelepciunii populare.

În calitate de educatori suntem obligați să facem din creația noastră populară o carte de vizită cu care să batem la porțile cunoașterii și cu care vom fi primiți și apreciați fără îndoială oriunde în lume.

Este necesar să se facă cunoscute copiilor obiceiurile, datinile străbune deoarece acestea contribuie la dezvoltarea dragostei față de ținutul natal, acestea constituie suportul pe care se vor sprijini sentimentele în perioadele de vârstă următoare și constituie un bun mijloc de integrare a copilului în spiritualitatea poporului roman.

Bibliografie:

1. 2009, *Curriculum pentru învățământul preșcolar, Prezentare și explicitări*, Editura Didactică Publishing House, București;
2. Ișfănoni., D., Popoiu., P., 2007, *Costumul Românesc de Patrimoniu*, Editura Alcoor București;
3. Stoica., G., Petrescu., P., 1997, *Dicționar de Artă Populară*, Editura Enciclopedică, București

Educarea patriotică a preșcolarilor prin valorificarea folclorului

prof. învă. preșcolar Coman Maria Floare

prof. învă. preșcolar Teoc Elena Georgiana

Grădinița cu program prelungit „Scuțița Roșie”, Alba Iulia

ARGUMENT

„Pe-un picior de plai, pe-o gură de rai” ne-am născut și trăim și datoria noastră este de a păstra și a arăta frumusețea datinilor și obiceiurilor noastre.

Tradițiile românești constituie una dintre valorile incontestabile ale poporului nostru și nu trebuie să lăsăm timpul și evenimentele lumii moderne să ne facă să le uităm. Alături de literatură, care constituie un factor cu eficiență deosebită în educație, arta populară are și ea o contribuție de seamă. În primul rând, copiii încep să înțeleagă specificul poporului din care fac parte, aspirațiile și idealurile de ieri și de azi, oglindite în obiceiurile locurilor și creațiile meșteșugarilor; în al doilea rând, punându-i pe copii, încă de la vârsta preșcolară în

contact direct cu creația populară, le insuflăm respectul pentru tradițiile noastre și dorința de a duce mai departe tot ceea ce ne reprezintă ca națiune.

Copilul simte admirația față de creațiile populare încă de când își ascultă bunica cum deapănă firul unui basm sau a unei legende în care eroii sunt înzestrați cu calitățile țaranului român, îl simte din cântecul duios de leagăn al mamei, din proverbe și zicători, din ghicitori, din doinele cântate îndelung de moșii și strămoșii noștri.

Exprimată în cele mai diverse forme, creația populară românească este caracterizată de autenticitate și ingeniozitate, o trăsătură aparte fiind puternica ei unitate, care nu exclude însă o mare varietate de manifestări în arhitectura populară, port, țesut, olărit, prelucrarea lemnului, a metalului și nu în ultimul rând pictura icoanelor pe sticlă.

Costumul popular românesc reflectă suprapus influențe date de tradițiile locale, așezare geografică, posibilități economice zonale, starea socială sau ocazia cu care este purtat.

Dezvoltarea dragostei pentru arta populară poate fi realizată prin activități de observare a costumului popular, prin dansuri, șezători, serbări, colinde, realizarea unor obiecte de artă populară, proverbe, ghicitori.

În activitățile de observare a costumului popular începem prin menționarea regiunii din care fac parte, iar în prezentarea costumelor ținem seama de elementele componente, începând cu podoaba capului și terminând cu încălțăminte.

Copiii pot cunoaște mai bine elementele componente ale costumului popular prin îmbrăcarea lor cu ocazia serbărilor sau a diferitelor manifestări dedicate unor evenimente locale.

Totodată copiii au făcut cunoștință cu produse artisanale reușite care pot fi apreciate ca artă propriu-zisă. În legătură cu obiectele de artizanat existente la colțul de artă populară amenajat în interiorul grădiniței, nu ne-am mărginit să prezentăm obiectele

doar ca valoare intrinsecă, ci am căutat să atragem atenția copiilor și în ce privește munca depusă de către creatori, arătându-le în același timp că această muncă constituie o veche tradiție a poporului nostru: cioplitul în lemn, olăritul, țesutul, cusutul pe fir, confecționarea unor obiecte din materiale naturale.

La activitățile estetice și creative, copiii au realizat obiecte artisanale cu care am îmbogățit colțul de artă din grădiniță. Ei au trăit momente de satisfacție prin contribuția adusă la îmbogățirea colțului de artă din grădiniță. În legătură cu formarea sentimentelor de prețuire a obiceiurilor populare legate de sărbătorile de iarnă, există tradiția ca în fiecare an să organizăm serbarea pomului de iarnă.

Împodobirea bradului este un prilej de mare bucurie pentru copii dacă acesta este împodobit cu podoabe realizate de ei. Cu acest prilej copiii află că bradul simbolizează viața lungă, veșnic tânără, iar podoabele pe care le așezăm în brad simbolizează dorința omului pentru bunăstare, frumusețe, dărnicie.

Prin textele colindelor, copiii transmit urările de bine în legătură cu cele mai străvechi îndeletniciri ale poporului nostru legate de muncile agricole ca: aratul, semănatul și păstoritul.

O ocazie în care se valorifică tradițiile populare cu care copiii au făcut cunoștință în diverse situații este **șezătoarea**. În acest cadru copiii lucrează și în același timp petrec încântați, spunând povești, glume, proverbe, ghicitori.

Prin lucrul manual al copiilor desfășurat în cadrul șezătorilor se urmărește capacitatea lor de a realiza lucrări originale, valorificând experiența acumulată, iar prin materialele pe care le punem la dispoziția copiilor le stimulăm creativitatea. Am urmărit ca aceste materiale să fie cât mai bogate și mai diverse. Fetițele și-au ales după preferință cusături naționale pe etamină, înșirări de mărgele, iar băieții țesături la gherghef și pe carton, împletituri din pănuși de porumb.

În cadrul șezătorilor, folosirea zicătorilor, proverbelor, ghicitorilor, dă naștere unei atmosfere recreative și antrenante datorită satirei și umorului.

Zicătorile și proverbele au fost întotdeauna prețuite de poporul nostru pentru conținutul valoros și pentru realizarea lor artistică. Ele au fost păstrate ca tradiții populare și sunt o dovadă a înțelepciunii poporului, având o latură morală, satirizând lenea, lăcomia, urâtenia și lăudând frumusețea, hărnicia, și bunătatea omului.

Ghicitorile spuse la șezătoare au un caracter instructiv-educativ. Ele dezvoltă în primul rând gândirea. Din acest motiv pot fi

folosite cu succes și în alte activități mai ales în consolidarea unor cunoștințe despre lume și viață.

Ghicitorile spuse în situații concrete conduc gândirea copiilor spre răspunsul corect și sunt memorate de ei cu multă ușurință. Cu ocazia șezătorilor ei le spun cu multă satisfacție.

Am introdus în cadrul șezătorilor și o suită de dansuri populare ca Țarina, Hațegana, Hora.

Jocurile populare românești, prin frumusețea costumelor și a melodiei, prin suplețea și expresivitatea mișcărilor, prin vioiciunea pe care o dă copiilor, contribuie în mare măsură la realizarea educației patriotice.

Dansurile sunt însoțite de obicei de strigături, adecvate tematicii și integrate în raport cu conținutul dansului și a ritmului. De obicei, strigăturile au un caracter satiric, legat de începutul jocului, de obiceiurile locului, de evenimentele comunității sau sărbători specifice zonei. Dacă la acestea se adaugă și chiuituri atunci dansul popular devine mai dinamic, mai antrenant, plin de elan și de invitație la joc.

Folclorul este o carte a vieții, un îndrumător pentru demnitate, muncă, cinste, omenie. Educând copiii în spirit patriotic, considerăm folclorul un izvor nesecat de valori culturale și naționale.

Bibliografie:

1. MECT, CNFP „Managementul proiectului – Ghid practic pentru formatori și cadre didactice” București 2001.
2. MECT „Managementul Educațional pentru Instituțiile de Învățământ”, București 2001.
3. Revista Învățământul Preșcolar nr.1-2, 2009

Educația modernă – Metode interactive

*prof. înv. primar Comșa Călina
Școala Gimnazială „Ion Bianu” Valea Lungă, Alba*

Metodele interactive contribuie atât la educația elevului cât și la socializarea școlarului mic, Este o necesitate obiectivă ce a apărut ca o reacție la progresele economice, tehnice, dar și științifice ale societăților.

Utilizarea metodelor de grup optimizează predarea. Alegerea metodelor condiționează rezolvarea obiectivelor activității și reprezintă arta strategică a reușitei. Elevii își formează deprinderi de a găsi singuri informații, de a lucra în echipă, de a aplica cunoștințele în anumite situații de viață, de a conștientiza stilurile de învățare pe care le preferă. Se încurajează autonomia copilului și învățarea prin cooperare, promovarea diversității ideilor, cât și formarea a unui sistem de capacități și competențe. Pentru realizarea competențelor, dascălul devine: partener, mediator, gânditor, consilier, animator, pedagog. Este astfel vizibilă necesitatea a cadrului didactic de a fi cât mai creativ. Este important ca elevul să ajungă să se identifice cu sarcina de învățare. Accentul nu mai cade pe cantitatea informațiilor pe care un elev poate să o asimileze, ci pe valoarea informației pentru acel elev. Elevii discern între ceea ce are valoare, utilitatea practică și ceea ce e lipsit de aceste proprietăți. Ei trebuie să gândească critic, creativ, constructiv.

O nouă didactică își croiește drum, o didactică a metodelor active, participative, în care învățarea are un caracter adaptiv și de împlinire a elevului. Se impune învățarea de tip inovator care are drept caracteristici esențiale caracterul anticipativ și participativ. Cei patru piloni ai educației în secolul XXI sunt: „a învăța să cunoști”, „a învăța să faci”, „a învăța să fii” și „a învăța să conviețuiești”. Altfel spus, învățătorul trebuie să-i învețe pe elevi să învețe, să-i abiliteze cu diferite tehnici de învățare eficientă, pregătindu-i în același timp pentru autoînvățare și educație permanentă. În esență, învățarea trebuie să devină un proiect personal al elevului, asistat de învățător. Acesta nu poate participa decât indirect la activitate, ca mediator al demersului de învățare, coordonator, scenograf, proiectant, coevaluator, facilitator. Subiectul va putea face demersuri importante pentru că decizia îi aparține. Încrederea acordată va dezvolta în mod natural comportamente exploratorii în participarea la deciziile comune.

Maria Montessori numește copilul ca fiind „punctul cel mai fraged al vieții, în care totul se poate încă hotărî, în care totul se poate încă înnoi”, căci acolo, „totul palpită arzând de viață, acolo sunt ascunse tainele sufletului, acolo se plămădește creațiunea omului”.

Sunt metode de PREDARE INVĂȚARE: metoda predării reciproce - oferă elevilor organizați în grupuri de 4-7 posibilitatea de a juca rolul învățătorului; metoda „Cubului” este folosită în cazul în care se dorește exploatarea unui subiect, a unei teme din mai multe perspective (descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează), mozaic, tehnica lotus, acvariul, învățarea în cerc, puzzle și altele.

METODE DE FIXARE, CONSOLIDARE ȘI EVALUARE:

Metoda „diamantului”- vizează caracterizarea unui personaj. Se aleg două adjective potrivite subiectului, trei verbe care să evidențieze activitatea, dar și calitățile morale, se alcătuește o propoziție din patru cuvinte și se găsește un verb la modul gerunziu, care exprimă esența subiectului: limba română, clasa a III-a – Mircea cel Bătrân/ Cărunt, înțelept/ Observă, întreabă, se bucură/Voievodul apreciază înțelepciunea țăranilor /Nădăjduind.

Metoda „cadranelor”- este o modalitate de rezumare și sintetizare. În cadranul I se notează sunetele auzite, în cadranul II- sentimentele pe care le-au simțit, în cadranul III - să stabilească o legătură între conținutul textului și experiența lor de viață, iar în cadranul IV- învățătura ce se desprinde din text.

Metoda R.A.I. are la bază stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat. Denumirea provine de la inițialele cuvintelor Răspunde - Aruncă - Interoghează. Metoda este iubită de elevi, ea îmbinând învățarea cu sportul. Poate fi folosită la fixarea cunoștințelor, pe parcursul lecției, la începutul activității, când se verifică lecția anterioară, înaintea începerii noului demers didactic, în scopul descoperirii eventualelor lacune în cunoștințele elevilor și a realizării ideilor ancoră, alături de ciorchinele, posterul, sintetizarea, turul galeriei, cvintetul, analizarea și interpretarea imaginilor, trierea aserțiunilor, ghicitorile etc.

METODE DE CREATIVITATE:

Metoda „Philips 6-6” - elevii împărțiți în grupuri de 6, își aleg un moderator. Coordonatorul difuzează în scris o problemă de rezolvat, comună tuturor grupurilor. Dezbaterea durează 6 minute, după expirarea căreia, moderatorii prezintă soluțiile. Metoda incită la implicare și acțiune. Din aceeași categorie: brainstormingul, tehnica 6/3/5, tehnica viselor.

METODE DE REZOLVARE A PROBLEMELOR: pălăriile gânditoare, explozia stelară, interviul, studiu de caz.

METODE DE CERCETARE ÎN GRUP: proiectul, experimentul, cercetarea, investigația.

În cadrul învățării școlare trebuie să se urmărească valorificarea plenară a potențialului uman prin antrenarea pe toate planurile a forțelor energetice ale elevului, declanșarea și dirijarea mecanismelor învățării, cu acordarea treptată a unei libertăți crescânde până la autoinstruire și autoînvățare.

Învățătorul trebuie să asigure un demers didactic adecvat învățării active și interactive folosind metode, procedee și tehnici de învățare eficiente, cu scopul dezvoltării gândirii critice a elevilor. Fără a exclude strategiile învățământului tradițional, învățătorul trebuie să folosească și strategii didactice moderne, care vor menține interesul elevilor, vor avea atmosfera propice de învățare și vor ridica actul educațional la nivelul necesar momentului în care trăim, începutul mileniului trei. Elevii nu trebuie să fie obiecte ale formării, ci subiecți activi ce contribuie la propria lor formare.

Bibliografie:

Breben, S., Gongea, E., *Metode interactive de grup*, Craiova, Editura Arves, 2002

Dumitru, I. Al., (2000) *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Timișoara, Editura de Vest, 2000

Metode activ-participative folosite în predarea disciplinelor pentru formarea unei conduite civice la elevi

Conțan Ana Angela
Școala Primară Șeușa, jud. Alba

Formarea unui comportament moral-civic este un proces complex, delicat și de lungă durată și pretinde o metodologie și o strategie corespunzătoare: complexă, variată, dinamică și adecvată numeroaselor componente care trebuie formate și dezvoltate.

Educația civică reprezintă o formă distinctă de activitate educațională a cărei scop este să pregătească tinerii pentru participarea ca cetățeni activi, utilizând astfel forme de învățare distincte. Profesorii trebuie să cunoască foarte bine aceste forme de învățare și le poată pune în practică în diferite situații. Acestea includ forme de învățare care sunt: inductive, active, relevante, bazate pe colaborare, interactive, critice, bazate pe participare.

Harta Kinestezică reprezintă o metodă interactivă de interacțiune centrată pe analiza fenomenului, producerea ideilor și rezolvarea de probleme. Este o metodă care urmărește învățarea asociativă bazată pe mișcarea copilului.

Pe coli mari de hârtie se notează anumite informații care vor fi aranjate după o anumită logică. În momentul în care acestea vor fi așezate pe podea, cel care învață va trebui să pășească pe ele în ordinea corectă și să explice informațiile pe care calca. O astfel de verbalizare sprijină învățarea de natura kinestezică și se face o vizualizare a relațiilor între conținuturile de învățare.

Am aplicat aceasta metodă la ora de educație civică cu tema: Trăsăturile morale. Pe coli mari de carton format A3 am scris cu litere mari de tipar: ÎNCREDERE ȘI LIPSA DE ÎNCREDERE, RESPECTUL ȘI LIPSA DE RESPECT, CURAJUL-FRICA-LASITATE, BUNĂTATE ȘI RĂUTATE, SINCERITATEA ȘI MINCIUNA.

Colile de carton au fost puse pe jos într-o ordine aleatorie la o distanță de aproximativ o jumătate de metru. Am denumit un elev care a trebuit să sară pe carton după următoarele reguli:

- Nu poate lipsi în cadrul unei prieteni
- Pe cartoanele care exprima trăsături ale fetei babei din povestea Fata moșului și Fata babei etc.

Elevul ajuns pe cartonul corect trebuia să sară într-un picior de trei ori, iar cine greșea era înlocuit de alt elev, fiind totuși apreciat decât a reușit să facă.

Această metodă este utilă tuturor elevilor dar în mod special celor care au predominant inteligența kinestezică și care îmbina activitatea de învățare cu cea de mișcare a corpului.

O altă metodă interactivă este metoda fishbowl - metoda interacțiunii observate.

Scăunele din clasă sunt așezate în două cercuri concentrice, unul în interiorul celuilalt.

Elevii vor fi anunțați că în interior se vor așeza elevii care vor dori să-și exprime opinia cu privire la faptele fetei moșului și a fetei babei, la caracterizările fiecăreia. Cei din interior vor purta discuții libere timp de 8 minute pe această temă. Pentru început elevii din interior trebuie să se grupeze în 2 echipe, pentru fiecare personaj. Conversația din cercul interior trebuie să fie animate, respectându-se regulile de discuție civilizată,

avantajul acestei metode fishbowl fiind lucrul în grupuri mici de discuție, cu participarea simultană a unui grup mare de copii.

Elevii care s-au așezat în cercul exterior au la dispoziție 8 minute în care ascultă ce se discută în cercul interior, observă modul în care colegii lor relaționează, modul în care se dezvoltă microclimatul, apariția eventualului conflict de idei și modul de rezolvare a acestora.

Elevii din cercul interior au de completat fișe de caracterizare a personajelor principale din poveste, iar cei din cercul exterior au de completat fișe-protocol de observare a colegilor lor, în care să noteze modul în care cei observați au vorbit calm, au argumentat caracterizările, au exprimat sentimente, tipuri diverse de reacții, amploarea acestora.

În final fiecare elev din cercul interior vă trebui să-și expună caracterizările întocmite. Elevii din cercul exterior vor înmâna celorlalți colegi observațiile pe care le-au făcut. Activitatea poate continua cu schimbarea locurilor copiilor între cercuri.

Orele de educație civică pot valorifica în mod eficient aceasta metodă.

Bibliografie:

Cojocariu, Veneră; Damian, Iulia (2008) – „Fundamentele pedagogiei. Texte în context“, Editură V. I. Integral, București.

Panisoara, Ion-Ovidiu (2008) – „Comunicarea eficientă“, Editură Polirom, Iași.

Metode activ – participative folosite în predarea limbii și literaturii române pentru formarea unei conduite civice la elevi

prof. Dospinescu Liana

Liceul cu Program Sportiv “Avram Iancu” Zalău, jud. Sălaj

Școala este temelia pe care ne așezăm devenirea, iar dascălul acel mânuitor al cuvintelor capabil să modeleze și, mai apoi, să cizeleze sufletul discipolilor săi. Desigur, profesorului de limba și literatura română îi revine rolul de a îi învăța scrierea și rostirea frumoase, precum și aceea de a-i face pe elevi să înțeleagă tâlcul ascuns dincolo de aparențe al cuvintelor. Recitim cu drag și medităm asupra spuselor lui N. Manolescu: “Sigur că cititul este una din marile bucurii ale vieții (...) e o formă de experiență sau, mai bine zis, un multiplicator pentru experiențele noastre (...) furnizează vieții o enormă cutie de rezonanță, în care întâmplările trăite de noi se confundă cu cele trăite sau imaginate de alții și în care, prin comparație, semnificațiile le sporesc considerabil” (vezi Manolescu, 2009, p. 156)

Așadar, dincolo de familiarizarea cu fascinanta lume a scrisului și cititului, de însușirea unor concepte operaționale, specifice disciplinei, de catharsis-ul creat de lectura textelor literare, ne-am preocupat, în permanență, de formarea la elevi a unor conduite civice și morale, de formarea unor valori și atitudini, iar literatura este generoasă cu astfel de demersuri.

Programa școlară, dar și manualele alternative oferă o variată gamă de astfel de texte literare. Pretextul studiului unor opere literare ne oferă posibilitatea de a-i familiariza pe elevi cu noțiuni precum: curajul, modestia, spiritul de sacrificiu, patriotismul, iar metodele activ-participative oferă o perspectivă pragmatică de abordare a cunoștințelor în procesul de învățare, prin implicarea conștientă și activă în dobândirea competențelor.

La clasa a V-a, am încercat să aplicăm, în studierea basmului și raportarea la personajul literar, teoria inteligențelor multiple. După o pregătire prealabilă, în care a fost testat tipul de inteligență al elevilor, aceștia au fost grupați. Cei cu inteligență predominant muzicală au audiat melodia Făt- Frumos de la Casa Loco, apoi li s-a cerut să creeze ei înșiși versurile și melodia unei

parodii. Elevilor la care predomină inteligența lingvistică li s-a cerut să citească *Anatomia zmeului* din *Enciclopedia zmeilor* de Mircea Cărtărescu și să prezinte apoi personajul. Celor care se axează pe inteligența spațială li s-a oferit varianta ilustrată a *Enciclopediei zmeilor*, cerându-li-se să realizeze portretul în cuvinte al zmeului, după imaginea acestuia, sau invers, pornind de la portretul în proză realizat de narator, să realizeze un desen. Pentru elevii a căror inteligență este interpersonală s-a formulat sarcina ca, înainte de a lupta cu el, Prâslea să îi ofere zmeului informații despre ceea ce acesta din urmă a greșit în traseul său existențial și să îi ofere posibilitatea să corecteze un astfel de comportament.

La clasa a VI-a, am abordat textul literar „*Povești de Paști. Târgul zânelor*” sau popasul printre pălăriile gânditoare, valorificând metoda pălăriilor gânditoare pentru reflecta, alături de elevii noștri, asupra valorilor morale pozitive pe care trebuie să le dobândim în viață. Astfel, purtătorilor pălăriei albe li s-a cerut să rezume, în 10-12 rânduri, textul citit. Pentru purtătorii pălăriei roșii am formulat cerința: Exprimați-vă, în 4-6 rânduri, opinia despre afirmația din text: „Cu cât cumpăra mai mult, cu atât dorea mai mult”. Pălăria neagră a avut sarcina: 1. Comentați, în 4-6 rânduri semnificația fragmentului: „Era prea târziu! Cel din urmă fir de păr îl dăduse pentru un pieptene cu diamante”. Elevii purtători ai pălăriei verzi au trebuit să-și lase imaginația să alunece într-o lume ideală, în care totul este posibil și li s-a cerut să realizeze o scrisoare, de 8-10 rânduri, în care să îi ofere sfaturi înțelepte tinerei fete. Elevilor aflați sub protecția pălăriei galbene li s-a cerut să identifice și să exemplifice spațiul și timpul acțiunii și să recunoască modurile de expunere. Purtătorii pălăriei albastre au avut sarcina de a identifica intențiile naratorului în scrierea acestei opere literare. Tema de casă a constat în rezolvarea, la alegere, a uneia dintre următoarele cerințe:

1. Realizați o compunere cu titlul: „Cea mai de preț comoară a omului este demnitatea”.
2. Realizați o compunere, în care să vă imaginați un alt deznodământ al textului studiat.

La clasa a VII-a, în predarea tipului de portret literar, cu aplicare la opera literară „*Apus de soare*” de Barbu Ștefănescu Delavrancea, o metodă eficientă de familiarizare a elevilor cu portretul literar ni se pare portofoliul. Astfel, după parcurgerea la ore a textului dat, elevilor li se cere să întocmească un portofoliu cu tema „*Personalitatea lui Ștefan cel Mare reflectată în operele literare*”, în care li se cere să precizeze scopurile, intențiile și motivele realizării portofoliului; materialele propriu-zise, sistematizate în funcție de obiectivele precizate; judecățile de valoare despre conținut, formulate în funcție de standardele fixate; concluziile personale despre subiect și conținut. Elevii vor parcurge și alte secvențe din opere literare precum: „*Imn lui Ștefan cel Mare*” de Vasile Alecsandri, „*Frații Jderi*” de Mihail Sadoveanu sau texte aparținând literaturii populare. Aceștia vor avea în vedere concepte operaționale precum portret fizic/portret moral, modalități de caracterizare a personajului figuri de stil etc. Portofoliul poate cuprinde anexe precum Harta

personajului, Rețeaua personajelor, dar și informații oferite de sursele istorice despre personalitatea marelui voievod.

La clasa a VIII-a, în studierea operei literare „*Baltagul*”, de Mihail Sadoveanu am abordat strategia consacrată „turul galeriei”. În manualele de pedagogie și ghidurile programului LSDGC ea este descrisă ca urmând pașii: “1. În grupuri de trei sau patru, elevii lucrează la un produs (o diagramă, de exemplu), pe cât posibil pretându-se la abordări variate. 2. Produsele sunt expuse pe pereții clasei. 3. La semnalul profesorului, grupurile se rotesc prin clasă pentru a examina și discuta fiecare produs. Își iau notițe și pot face comentarii pe produsele expuse. 4. După turul galeriei, grupurile își examinează propriile produse prin comparație cu celelalte și citesc comentariile făcute pe produsul lor” (vezi Perspective, 2006, p. 38). Grupele formate au avut ca sarcină

prezentarea Vitoriei Lipan, eroina textului, din diverse perspective: grupa I – urmărirea comportamentului Vitoriei ca aparținătoare a lumii satului și raportarea ei la valorile ancestrale; grupa a II-a a trebuit să caracterizeze personajul pornind de la ideea că eroina este o mamă iubitoare, care își educă copiii; grupele a III-a i s-a cerut să surprindă reacțiile, frământările, gândurile și neliniștile acesteia, având în vedere faptul că ea trebuie să afle adevărul în legătură cu dispariția soțului ei și să restabilească justiția și, implicit, echilibrul lumii ei interioare; grupa a V-a a urmărit-o pe eroină din perspectiva celei care își ajută fiul să se maturizeze pentru a deveni „sprijinul casei”; grupa a VI-a a urmărit ipostaza de detectiv a Vitoriei Lipan.

În încheiere, am revenit asupra reflecțiilor lui Nicolae Manolescu: „Lumea nu a fost creată o singură dată, ci de câteori s-a ivit un mare artist”, capabil, am spune noi să recreeze, prin cuvinte, un univers fascinant. (vezi Manolescu, 2009, p. 157).

Bibliografie

MANOLESCU, Nicolae, 2009, *Viață și cărți. Amintirile unui cititor de cursă lungă*, Pitești, Ed. Paralela 45.

PAMFIL, Alina, 2006, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, ediția a III-a, Pitești, Ed. Paralela 45.

PARFENE, Constantin, 1999, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală: ghid teoretico-aplicativ*, Iași, Polirom.

PERSPECTIVE. *Revistă de didactica limbii și literaturii române*, Nr. 2(13)/2006, Ed. Paralela 45.

Metoda jocului folosită în predarea educației fizice și a sportului pentru formarea unei conduite civice la elevi

prof. Mărginean Ștefana

Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

Conduita civică este tradusă în domeniul educației fizice și al sportului prin termenul de olimpism = înțelegere reciprocă, prietenie, solidaritate și fair-play. Pierre de Coubertin spunea: *”The important thing in the Olympic games is not to win, but to take part. The important thing in life is not the triumph, but the struggle. The essential thing is not to have conquered, but to have fought well”*.- „Mai importantă decât victoria, este participarea la Jocurile Olimpice. Cel mai important lucru în viață este lupta, și nu triumful. Cel mai esențial lucru nu este cucerirea, ci faptul că te-ai străduit să lupți cât mai bine”.

Rolul olimpismului este de a crea un stil de viață bazat pe bucuria aflată în efort, pe valoarea educativă a bunului exemplu. Scopul Olimpismului este punerea sportului pretutindeni în slujba dezvoltării armonioase a omului, în vederea încurajării stabilirii unei societăți pașnice, preocupate de păstrarea demnității umane. Rolul educației fizice și a sportului pe lângă cel al dezvoltării și formării calităților și deprinderilor motrice, al dezvoltării fizice armonioase și al însușirii deprinderii de a practica sport și în timpul liber, poate cel mai important rol, cu valențe deosebite în viața socială a unui individ, este cel civic.

Echivalent cu termenul de „sportivitate”, fair-play-ul reprezintă „regulile nescrise ale comportării sportivului pe terenul de sport, ținuta adoptată de acesta în unei lupte sportive, refuzul victoriei cu orice preț, onestitate și loialitate, cinste și corectitudine, mergând chiar până la ajutorarea adversarului pentru a se respecta principiul „șanselor egale”. Fair-play-ul promovează respectul față de adversarul considerat drept partener de întrecere, relațiile dintre aceștia fiind de asociere și nu de rivalitate. Fair-play-ul presupune demnitate, modestie în victorie, acceptarea înfrângerii.

Prin educație, „Fair-Play” poate deveni obișnuință și, în consecință, o constantă a comportamentului uman. Scopul nostru este de a educa acest spirit olimpic în lecțiile de educație fizică, acesta o dată însușit îi va ghida pe elevi pe tot parcursul vieții, ei devenind adulți civilizați, cu aptitudini morale, civice și sociale, iar metoda aleasă pentru a învăța acest tip de comportament este jocul sub cele mai variate forme. Există o diversitate de jocuri care ne pot ajuta să însușim copiilor noțiunile de respect față de adversar, loialitate. Orice joc care implică împărțirea colectivului eterogen, având sarcina de a colabora, de a efectua un anumit exercițiu împreună, cu

accentul pus pe respectarea regulilor jocului, dar și efectuarea unor concursuri și ștafete în care încurajarea coechipierilor este foarte importantă și ajută elevii să se străduiască în realizarea exercițiului, dar are și efecte benefice asupra imaginii și stimei de sine.

Clasificarea jocurilor de mișcare:

- Jocuri pentru formarea și perfecționarea deprinderilor motrice de bază și utilitare: jocuri pentru alergare; jocuri pentru sărituri; jocuri pentru aruncări; jocuri de târâre; jocuri de cățărare și escaladare.
- Jocuri pentru formarea și perfecționarea de deprinderi motrice specifice diverselor ramuri sportive: jocuri pregătitoare pentru jocurile sportive (fotbal, volei, baschet, handbal); jocuri pregătitoare pentru atletism.
- Jocuri pentru dezvoltarea calităților motrice de bază: pentru viteză, forță, îndemânare, rezistență.
- Jocuri pentru dezvoltarea atenției.
- Jocurile sunt utile în orice moment al lecției de la verigele 1 și 2 pentru captarea atenției și pregătirea organismului pentru efort; la verigile 2 și 3 pentru dezvoltarea calităților motrice, consolidarea deprinderilor motrice, iar la sfârșitul activității pentru deconectare, pentru liniștirea organismului.

Din dorința de a afla câte cunoștințe au elevii unei clase a V-a despre olimpism (fair-play) și cum le aplică în cadrul lecțiilor de educație fizică, atunci când au ca metodă de exersare jocul, i-am supus unui chestionar. Din rezultatele interpretării acestuia rezultă că elevii cunosc regulile și regulamentele de joc, își doresc ca jocul să fie unul incitant, să le aducă diverse beneficii, să se simtă bine și apreciați alături de colegii lor, să fie coechipieri, dar dorința de victorie chiar cu prețul „furtului”, adică trișând este încă destul de prezentă. Datoria noastră este de a educa acești tineri spre o conduită civică, prin mijloacele și metodele educației fizice și sportului, utilizând cea mai plăcută metodă de către elevi – jocul, pentru ca această conduită să devină un mod de viață.

Bibliografie:

Barna, A., Antohe, G., 2001, „Curs de pedagogie”, Editura Logos, Galați. Vrabie, D 2000., „Psihologia educației”, Editura Evrika, Brăila.

Building better kids and families through sports education, Sports Esteem, Inc.
<http://www.sportsesteem.com/index.html>

Citizenship through sport, Citizenship Through Sports Alliance (CTSA),
<http://www.sportsmanship.org/>

European fair play movement, <http://www.fairplayeur.com/facts/facts.htm>

Formarea la elevi a sentimentului patriotic prin activități curriculare și extracurriculare

prof. Mihai Maria

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Cetatea de Baltă, jud. Alba

„Istoria este cea dintâi carte a unei nații. Într-însa, ea își vede trecutul, prezentul și viitorul”, spunea marele istoric și om politic Nicolae Bălcescu, iar un vechi dicton popular ne amintește că: *„Cine nu-și cunoaște istoria este ca un copil fără mamă”*.

Să ne cunoaștem trecutul, faptele eroice ale înaintașilor noștri, conducătorii este o îndatorire sfântă pentru fiecare dintre noi.

Termenul *patriotism* este extrem de complex prin accepțiunile pe care le poate cuprinde, în funcție de contextul unui anumit moment cronologic. În general, suntem înclinați să asociem patriotismul cu *"dragostea de țară"*, cu *"devoțiunea față de prosperitatea țării/comunității naționale"* și nu cred că este nimic greșit în asta.

Patriotismul nu este numai iubirea pământului în care te-ai născut ci, mai ales, iubirea trecutului, fără de care nu există iubire de țară. (Mihai Eminescu)

Patriotismul reprezintă sentimentul de dragoste și devotament față de patrie și de popor. Patriotismul este astfel un sentiment care are ca univers de referință patria. La început, patria este identificată cu locul natal. Trăirile și impresiile din prima copilărie pot urmări persoana într-o formă sau alta, de-a lungul întregii ei existențe. Treptat sentimentul de patriotism se dezvoltă prin:

- extinderea spațiului de existență proprie;
- dobândirea de cunoștințe;
- formarea identității persoanei;

Se pot pune în evidență câteva semnificații ale conceptului „patrie”:

- mediu politic, social și cultural în care trăiește un popor;
- țară în care s-a născut o persoană și al cărui cetățean este;
- țară în care se stabilește o persoană, fără să-i aparțină ca origine, dar având calitatea de cetățean al ei;

Patriotismul se manifestă, astfel prin:

- crearea de valori;
- fidelitatea față de țară;
- prețuirea acordată: - patriei;
- istoriei ei;

- tradițiilor, obiceiurilor;
- valorilor naționale;

Conștiința moral-patriotică este o componentă a unui proces de lungă durată care trebuie început din fragedă pruncie, dar la vârsta școlară mică, mai ales în primele clase, încă nu se poate vorbi de o conștiință morală, întemeiată pe convingeri ferme, ci doar de elemente ale conștiinței morale individuale, care induc un anumit comportament al copilului. Înțelegerea noțiunilor morale este strâns legată de particularitățile de vârstă și individuale, de experiența de viață și de orizontul spiritual al personalității.

Astfel, formarea și dezvoltarea conștiinței patriotice se realizează pornind de la reprezentările formate prin contactul cu mediul înconjurător. Pentru micul școlar noțiunea de patrie are un conținut concret, referindu-se la satul sau orașul natal, la natura cu care vine în contact, la familie, la limba pe care o vorbește, la realitățile sociale care îl înconjoară. Noțiunile de patrie și patriotism au un conținut restrâns și concret. Pe măsură ce elevul își însușește cunoștințe despre țară și fapte de eroism ale strămoșilor, despre realizările oamenilor, aceste noțiuni se conturează cu tot mai multă claritate și precizie. Pe baza îmbogățirii cunoștințelor, elevii ajung ca la sfârșitul clasei a IV-a să aibă o noțiune clară și bogată în conținut despre patrie: “locul unde ne-am născut, unde trăim, unde am învățat primul cuvânt, unde am făcut primii pași, meleagurile strămoșești pe care am copilarit”. Atâta timp cât copilul nu ia cunoștință de o nouă morală el nu poate face din ea un principiu de viață. Cunoașterea normelor morale este o condiție a formării unei conduite corespunzătoare. Sub influența procesului de învățământ se asimilează elementele unor noțiuni morale, cum ar fi: prietenie, sinceritate, respect, disciplina, patriotism.

Prin exemple vii și reale, istoria, și îndeosebi istoria locală, are un rol important în educarea elevilor în spiritul patriotismului. Acest sentiment al dragostei de patrie nu trebuie uitat. Nu este un sentiment înnăscut și nu apare spontan. El este rezultatul unui îndelung proces educativ.

Sentimentul patriotic nu se dezvoltă „prin învățare” de noi sentimente, ci prin apariția unor trăiri emotive noi. Profesorul nu poate impune elevilor săi să simtă dragostea, admirația, dacă aceste sentimente nu sunt orientate în lecție.

A-i forma această valoare copilului înseamnă a-i oferi o explicație coerentă și pe înțelesul lui despre importanța felului în care se raportează la țara din care face parte și rolul de cetățean.

Pentru a-l ajuta să înțeleagă ce este patriotismul, vorbesc elevilor despre sacrificiul făcut de strămoșii noștri pe câmpul de luptă pentru o țară liberă pentru ei, dar și pentru generațiile următoare. Am cerut elevilor să identifice în arborele genealogic membrii familiei lor care au luptat în războaie, am îngrijit monumentul eroilor din localitate, am depus flori cu ocazia diferitelor evenimente: Ziua Eroilor, Fiii satului etc. Am invitat veterani de război care au povestit despre

faptele de vitejie ale românilor pe câmpul de luptă, cât de greu le-a fost celor rămași acasă să se descurce cu traiul de zi cu zi, despre cum femeile au fost nevoite să învețe să facă munca bărbaților în lipsa lor, când aceștia se aflau pe câmpul de luptă etc.

În fiecare an particip cu elevii la manifestările organizate cu ocazia Zilei Naționale a României la Alba Iulia: paradă și program artistic. Sunetul fanfarei, mii de stegulețe tricolore fluturând în vânt, vizita la Sala Unirii, Catedrala Reîntregirii, mii de români îmbrăcați în costume populare, toate nasc în sufletul copiilor mândria de a fi român, de a iubi tot ceea ce este caracteristic acestui popor. Trăim un simțământ de bucurie și recunoștință pentru sacrificiul atâtor generații jertfite pentru idealul sfânt al unității de credință și de neam.

Așadar, ce e patriotismul? Poate fi dragoste pentru neamul din care am răsărit, față de valorile și tradițiile lui; fidelitate față de credința bimilenară a strămoșilor în care au simțit, au iubit, s-au luptat pentru neatârnavă și demnitate. Tot patriotism înseamnă păstrarea tradițiilor, portul și obiceiurile. Patriotismul nu echivalează, așadar, cu declarațiile, aclamațiile neacoperite prin fapte, cu vorbele goale, de care amintea poetul nepereche al românilor, Eminescu; patriotismul presupune lucrare, dăruire, jertfă, recunoștință, într-un cuvânt, iubire față de tot ceea ce este românesc, frumos și curat. Aș îndrăzni să spun că patriotismul reprezintă, după credință, puterea unui popor. Patria ne face să simțim că aparținem unui popor, că avem obârșii. Apărându-ne identitatea, ne apărăm pe noi înșine și pe strămoșii noștri, al căror sânge ne curge prin vene, dar, deopotrivă, ne menținem uniți prin aceeași credință, a celor adăugați deja eternității. De aceea la noi, la români, patriotismul a fost firul care i-a adunat pe toți, dintr-o credință, istorie și-un neam, dintr-un ideal și o suferință comună.

Școala cultivă patriotismul ca unul dintre cele mai durabile și profunde sentimente, cu rol hotărâtor în lupta pentru afirmarea ființei naționale și conturarea personalității tânărului. Ea are datoria de a asigura însușirea temeinică de către copii a valorilor culturii și istoriei naționale. Totodată școala, toți factorii educativi, au datoria să cultive, la tineri, sentimentul responsabilității față de prezentul și viitorul țării.

Bibliografie:

Robert Stradling, „Să înțelegem istoria secolului XX”, Editura Sigma, București, 2002

*** (2005), Ghid metodologic pentru predarea istoriei în ciclul primar și gimnazial

*** (2003), Metodica predării istoriei în ciclul primar, Editura Didactică și Pedagogică, București

1 DECEMBRIE – ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

1 Decembrie a fost adoptată zi națională a României în 1990, ca omagiu adus zilei de 1 Decembrie 1918, când la Alba-Iulia s-a votat unirea Transilvaniei cu România, care simbolizează unirea tuturor românilor într-un singur stat, vis și voință a tuturor românilor.

„Am fost și noi la Alba-Iulia și-am văzut Unirea cea mare” sunt cuvintele rostite cu mândrie de moșii și strămoșii noștri. Aceștia au străbătut drumul pe jos până la Alba-Iulia, cu căruțele sau cu trenul, pentru a vedea cu ochii lor împlinit visul de veacuri al poporului român.

În fiecare an, împreună cu doamnele învățătoare și cu colegii noștri mai mari, ne alăturăm miilor de români care vin de 1

Decembrie în capitala Marii Uniri, trăind clipe de mare bucurie și mândrie națională.

Trăiască România dodoloață!

Metoda pălăriilor gânditoare

prof. înv. primar Mîndroc Nicoleta

Școala Gimnazială "Ion Agârbiceanu" Alba Iulia

prof. înv. primar Popescu Maria

Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

OBIECTUL: Educație civică

SUBIECTUL LECȚIEI: Despre omenie

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Trăsături morale ale persoanei

„Prețul omului stă în iscusința duhului său și în cinstea purtării sale.”(Proverb românesc)

„Dacă interpretezi rolul unui gânditor, chiar vei deveni unul...”

Edward de Bono

În sfera conduitei civice includ și manifestările **trăsăturilor pozitive de caracter** - forme stabile de comportare morală. Trăsături cum ar fi: hărnicia, cinstea, modestia, sinceritatea, altruismul, sociabilitatea, spiritul de cooperare, se manifestă în relațiile elevului cu cei din jur și cu sine însuși, indiferent de situația concretă în care se află. Un elev pentru care sinceritatea (cinstea sau altruismul) reprezintă o trăsătură de caracter, va fi sincer (cinstit sau altruist) în ori ce situație, chiar dacă aceasta va leza propriile sale interese.

Această lecție este valoroasă deoarece conținutul său este foarte aproape de experiența de viață a copiilor și îi va învăța să gândească în mod critic, în situații date. Prin această lecție elevii își vor exersa gândirea prin preluarea anumitor perspective, prin exercitarea unor roluri, cu scopul de a rezolva o problemă.

O să prezentăm doar un fragment din această lecție.

Elevii audiază textul „Despre modestie”:

„Radu este un elev bun la învățătură și un bun coleg. Are însă un mare defect: tot timpul îi place să se laude. Nu-i lasă pe ceilalți să-i aprecieze calitățile. De la un timp a început să sufere, căci mulți colegi nu-l mai bagă în seamă. El a devenit plictisitor. Toți prietenii s-au saturat să-i mai asculte laudele”.

ALEGEREA PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE

(adoptarea unei singure perspective în rezolvare)

Elevii vor fi rugați să-și anunțe opțiunea prin purtarea unor pălării în culoarea corespunzătoare. Dacă doresc să schimbe perspectiva vor schimba și pălăria. Ei vor fi grupați câte 4 (în clasă fiind 24 de elevi) astfel încât toți participanții dintr-un grup să poarte pălării de aceeași culoare, fiind exponenții unei singure pălării.

REALIZAREA SARCINILOR DIDACTICE

TIPUL PĂLĂRIEI	SARCINI ATRIBUITE
Pălăria albă 	1. Identificați problema lui Radu. 2. Precizați datele problemei. Care era defectul lui Radu? Ce calitate îi lipsea? De ce suferea el? Cum a devenit Radu la un moment dat?
Pălăria roșie 	1. Ce simțiți în legătură cu comportamentul lui Radu? 2. Te identifici și tu în acest personaj? 3. Este ceva care îți place în acest fragment? 4. Ce idee îți displace din fragmentul audiat?
Pălăria neagră 	1. Identificați punctele slabe din comportamentul lui Radu. 2. Precizați dezavantajele manifestării unui asemenea comportament (lauda de sine) în viața de zi cu zi. 3. Justificați de ce nu ar trebui să acceptăm acest comportament. <i>(„Lauda de sine nu miroase a bine.”</i> <i>„Nu te lauda celui ce te știe.”)</i>
Pălăria galbenă 	1. Identificați punctele tari ale lui Radu din acest text audiat (elev bun la învățătură și un bun coleg). 2. Precizați avantajele acestui lucru asupra comportamentului negativ al lui Radu. 3. Ce posibilități de corectare vedeți? 4. La ce rezultate credeți că va duce schimbarea comportamentului lui Radu?
Pălăria verde 	1. Cum îl vedeți voi altfel pe acest copil, dacă ar renunța să se mai laude? 2. Identificați cât mai multe alternative de rezolvare a problemei (Ce sfaturi i-ați da pentru a fi acceptat din nou de colegii lui? Cum se poate schimba această situație?) 3. Ce calitate îi lipsește lui Radu și poate să facă din el un model de comportare?

TIPUL PĂLĂRIEI	SARCINI ATRIBUITE
Pălăria albastră 	1. Care este sarcina ce trebuie rezolvată? (înlăturarea laudei de sine) 2. Identificați etapele care trebuie parcurse. 3. Ce întrebări i-ați adresa lui Radu? 4. Care poate fi concluzia în urma schimbării comportamentului lui Radu? 5. De ce trebuie să fim modești în viață? La ce ne ajută acest lucru?

DISCUȚII GENERALIZATOARE

După prezentarea asemănătoare a celor mai importante calități morale ale omului, elevii vor descoperi că toate aceste calități nu înseamnă altceva decât *a fi om de omenie*.

Omenia = un ansamblu de calități morale de care fiecare om trebuie să dea dovadă în viață.

Trăsăturile pozitive de caracter nu se formează de la sine. Procesul formării nu este întotdeauna ascendent sau măcar liniar. Eficiența sa depinde de conținutul muncii de educație moral-civică, de raporturile în care este inclus elevul, de condițiile de viață ale acestuia. Conducerea și organizarea procesului de educație moral-civică cer învățătorului să posede o serie de capacități ca: înțelegere a faptelor tipice ale fiecărui elev, tact și exigență în manifestarea unor cerințe morale, stimulare și îndrumare a preocupărilor de autoperfecționare a comportamentului elevului.

Bibliografie:

Barna, A., Antohe, G., 2001, „Curs de pedagogie”, Editura Logos, Galați,
 „Edward De Bono”, 2008, *SIX THINKING HATS*”, Suport de curs formare continuă, Malta
 Vrabie, D., 2000 „Psihologia educației”, Editura Evrika, Brăila

Modalități de educare patriotică a elevilor din ciclul primar prin lecții de limba și literatura română

prof. Munteanu Felicia

Școala Gimnazială „Axente Sever” Aiud

prof. Andro Dana

Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

Motto:

*În minte mii de doruri
Revin și se destramă,
Un singur dor rămâne,
De țară și de mamă.*

Am citat versurile poetului Dumitru Corbea cu scopul de a defini locul primordial pe care îl ocupă sentimentul patriotic în rândul celorlalte sentimente umane. Practic el se confundă cu cel față de mamă, de familie.

Din această perspectivă, noi, dascălii, avem menirea de a cultiva și de a menține în sufletele sensibile ale copiilor nobilele simțăminte de dragoste față de țară. Acest obiectiv poate fi realizat numai printr-o activitate conștientă și consecventă din partea noastră, activitate îndreptată și spre îndepărtarea obstacolelor ce se ivesc în lungul și sinuosul drum dintre informațiile pe care le oferim copiilor și convingerile la care ei ar trebui să ajungă.

În primele clase din ciclul primar, deși elevii nu dispun de suficiente cunoștințe de istorie și geografie, trebuie totuși îndrumați spre cunoașterea și înțelegerea unor termeni și noțiuni fără de care educația patriotică nu este posibilă. În primul rând este necesar ca elevii să-și reprezinte corect noțiunile de patrie și popor, să cunoască numele țării, să o localizeze în spațiu și timp (există elevi pentru

care patria înseamnă fie orașul natal, fie tot pământul).

Odată aceste lucruri stabilite, se va trece la transmiterea treptată a unor cunoștințe privind realizările poporului român de-a lungul veacurilor până în prezent. Concomitent cu aceasta, trebuie arătat elevilor, cu fiecare prilej, care este rolul lor în păstrarea și continuarea acestora.

Considerăm că, din aceste puncte de vedere, manualele de limba și literatura română sunt destul de bine concepute.

În clasa a doua se studiază poezia Patria de Rusalin Mureșanu. Pentru a ne edifica asupra modului în care elevii înțeleg noțiunea de patrie, am început lecția cu metoda brainstorming-ului,

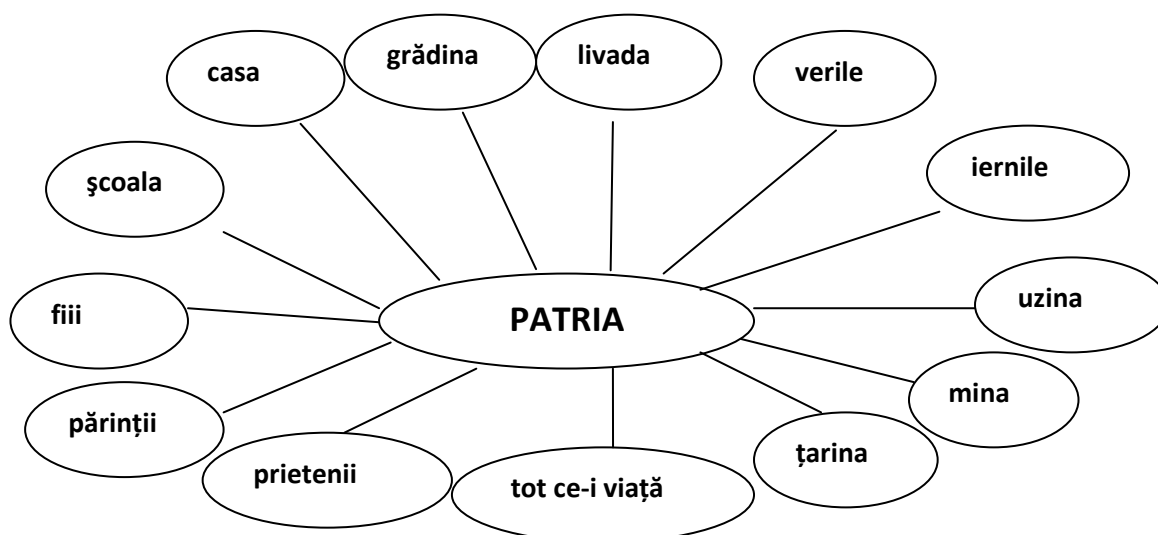
formulând întrebarea „Ce este patria?”. Răspunsurile au fost dintre cele mai diferite: „Patria e orașul nostru.”, „Patria este ce vedem când mergem cu trenul.”, „Patria e când am fost la mare.”, „Patria e locul unde trăim noi și alți oameni.” etc.

Deși aceste răspunsuri ne fac poate să zâmbim, ne-au fost totuși de mare ajutor în explicațiile pe care le-am dat. Ele ne-au arătat de unde trebuie să pornim și ce limbaj trebuie să folosim pentru a fi pe înțelesul copiilor. Astfel, le-am spus că locurile pe care le-au văzut călătorind cu trenul sau cu mașina fac parte din patria noastră. Această informație, la fel ca altele, a fost însoțită de un fotomontaj ppt ilustrând locuri din țară, precum și de harta României, a Europei și a lumii. S-a citit apoi poezia, completându-se astfel cunoștințele transmise. Bunăoară, elevilor le-am vorbit despre permanența patriei, sugerată de versurile „Verile cu boltă-albastră/ Iernile cernând zăpada.”

Strofa a doua a poeziei cuprinde realizările obținute prin munca poporului nostru, mina, uzina, țarina. Le-am arătat elevilor că sunt datori să continue efortul strămoșilor sau al contemporanilor pentru a lăsa, la rândul lor, o frumoasă moștenire pentru urmași.

În ultima strofă, elevii își pot reprezenta noțiunea de popor, înțelegând prin aceasta „prietenii, părinții, fiii”, altfel spus, toți oamenii care ocupă un teritoriu bine determinat, vorbesc aceeași limbă, au aceiași strămoși și pentru care patria e „casa” și „școala”.

Ca activitate independentă, elevii au completat un ciorchine cu termeni selectați din textul poeziei.

În cultivarea sentimentului patriotic, un rol important îl joacă lecturile cu conținut istoric. Acestea oferă portrete de eroi naționali care, în viziunea micilor elevi, se aseamănă cu feții frumoși din basme, care, dând dovadă de curaj și vitejie, ies întotdeauna biruitori în lupta cu forțele răului. Figuri ca Decebal, Mircea cel Bătrân, Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare sau Alexandru Ioan Cuza sunt îndrăgite de copii, fiecare constituind un model pentru micii școlari. Cunoscând tendința elevilor de a învăța prin imitație, am exploatat valoarea educativă a unor texte precum *Strămoșii noștri*, *Condeiele lui Vodă*, *Moștenirea urmașilor*, *Ștefan cel Mare și Vrâncioaia*, *Monumentul de la Putna*, *Cinste și omenie și altele*, *Un ostaș de-al lui Țepeș* sau *Mândricel*.

Principalele mijloace didactice folosite au fost tabloul istoric și filmul istoric, cel din urmă în varianta ppt. În studierea textelor am pus accentul pe trăsăturile morale ale personajelor.

Ca metode didactice am apelat atât la cele tradiționale cât și la cele moderne, activizante.

La lecția *Muma lui Ștefan cel Mare* s-a folosit și **metoda învățării reciproce**.

Elevii au extras dintr-un bol un bilețel pe care era scrisă una din literele **R, Î, C, P**. Cei care au extras aceeași literă au format un grup (**rezumatorii, clarificatorii, întrebători, prezicătorii**). Sarcinile au fost următoarele:

Rezumatorii: *Prezentați pe scurt, în 3-4 propoziții, conținutul poeziei.*

Clarificatorii: *Alcătuți propoziții cu cuvintele: orologiu, crudă, nobil, biruință..*

Întrebătorii: *Formulați întrebări în legătură cu conținutul textului folosind explozia stelară.*

Prezicătorii: *Ce credeți că s-ar fi întâmplat dacă mama îl primea în castel pe domnitor?*

O altă metodă care apelează la gândirea critică este **scheletul de recenzie** pe care am folosit-o în lecția *După steag, băieți!* din manualul clasei a treia. Sarcinile au fost formulate astfel:

- Exprimați într-o propoziție (enunț) despre ce este vorba în textul citit.
- Alegeți o expresie semnificativă pentru conținutul textului.
- Rezumați într-un cuvânt esența textului.
- Alegeți „culoarea sentimentală” a textului.
- Găsiți un simbol grafic pentru textul lecției.

La lecția *Ocaua lui Cuza*, studiată în clasa a patra, s-a aplicat **metoda blazonului**.

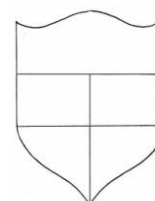
În dreptunghiul de sus scrieți titlul lecției.

În cadranul din stânga, sus, scrieți informațiile aflate de la doamna învățătoare despre Alexandru Ioan Cuza.

În cadranul din dreapta sus scrieți însușirile domnitorului.

În cadranul din stânga jos desenați ocaua.

În cadranul din dreapta jos explicați înțelesul expresiei „te-am prins cu ocaua mică”.

Una dintre cele mai apreciate metode de către elevi este **dramatizarea**, aceștia fiind mândri să joace rolul personajului îndrăgit. Această metodă a fost aplicată la texte precum *Muma lui Ștefan cel Mare*, *Scrisoarea III (fragment)*, *Ocaua lui Cuza*, *Dreptatea lui Țepeș*.

Textele din manuale au fost completate cu lecturi suplimentare din volumele Povestiri istorice de Dumitru Almaș. Stilul narativ, de poveste, apelând mai direct la sufletul copiilor, conturează și mai bine personajele, dându-le un plus de viață, care depășește sobrietatea manualelor. Elevii s-au întâlnit astfel cu eroii preferați în mai multe ipostaze, putând să înțeleagă mai bine scopurile pentru care au luptat și s-au jertfit.

Cu fiecare prilej, le-am explicat elevilor că dragostea de țară nu se dovedește numai cu arma în mână, apărând hotarele țării, ci și prin faptele de zi cu zi. Astfel, despre un elev care vorbește corect limba română, care își respectă părinții, care are relații bune cu colegii, care păstrează curățenia, altfel spus care face fapte bune, putem spune că își iubește țara.

Am prezentat în aceste rânduri numai câteva exemple despre cum se poate face educație patriotică prin intermediul lecțiilor de limbă și literatură română la ciclul primar. Sigur că aceasta nu este apanajul unei singure materii și nici a unui ciclu de învățământ. Ea este o parte a educației morale, care trebuie să fie preocuparea fiecărui cadru didactic pe întregul parcurs școlar.

De asemenea, ea nu se face ocazional, cu prilejul unor evenimente istorice sau a unor anumite lecții, ci în permanență, consecvența fiind o caracteristică a acestui tip de educație.

Nu în ultimul rând, ba poate chiar în primul, cadrul didactic trebuie să fie principalul model pentru elevii săi. Oamenii școlii au datoria să aibă o ținută exemplară, să fie ei înșiși buni patrioți pentru a putea deveni convingători în fața elevilor. Numai așa se va putea ca informațiile transmise să se transforme în convingeri fără de care educația de orice fel, inclusiv cea patriotică, nu este eficientă.

Bibliografie:

1. Bocoș, M., (2002), Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, Ediția a II-a, revăzută,
2. Cerghit, I., (2006), Metode de învățământ, Ediția a-IV-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași.
3. Crăciun, C., (2009), Metodica predării limbii române în ciclul primar, Ed. Emia
4. Șafran, O., (1971), Instruirea morală, EDP București

Câteva momente din istoria națională, reflectate în activitățile desfășurate în Centrul de Documentare și Informare

prof. documentarist Olălău Odetta Ioana
Liceul „Corneliu Medrea” Zlatna

„A instrui pe tineri cum se cuvine nu constă în a le vârî în cap o mulțime de cuvinte, fraze, expresiuni și opinii din diferiți autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile.”(John Amos Comenius)

Centrul de documentare și informare este o structură infodocumentară modernă, un centru de resurse pluridisciplinare și multimedia care oferă utilizatorilor săi posibilitatea de a se informa și a se documenta. În cadrul unui CDI se pot organiza și desfășura următoarele tipuri de activități: pedagogice (ex.prezentarea CDI, inițierea elevilor în cercetarea documentară, proiecte pluri-/inter-/transdisciplinare, parteneriate educative și activități extrașcolare, orientare și consiliere educațională etc.), culturale (ex. animații lectură, lectura imaginii, expoziții, dezbateri, activități prilejuite de diverse evenimente, parteneriate etc.), comunicare (ex.colectarea, prelucrarea și difuzarea informațiilor din interiorul și exteriorul instituției de învățământ, promovarea activităților CDI, promovarea imaginii școlii etc.), gestionare (ex. gestionarea spațiului, gestionarea funcționării CDI etc.).

Centrul de documentare și informare este locul unde, prin activitățile specifice desfășurate de profesorul documentarist în colaborare cu echipa pedagogică a școlii, se stimulează dezvoltarea gustului pentru lectura istorică la elevi, se formează deprinderi de învățare autonomă, se asigură accesul liber la informație, se permite promovarea unei pedagogii centrate pe elev etc. Scăderea interesului pentru lectura istorică este un fapt recunoscut de toți cei implicați în procesul educațional. Pentru a stimula lectura, în general și lectura istorică, în mod special, profesorul documentarist în colaborare cu profesorii de diferite specialități, de la Liceul „Corneliu Medrea” Zlatna, au inițiat o serie de activități care au necesitat implicarea elevului în mod direct. Proiectele derulate în acest sens au avut ca obiective cunoașterea marilor personalități ale istoriei românilor, adevărate modele de urmat, care au contribuit la realizarea visului națiunii române de a trăi într-un singur stat, cunoașterea simbolurilor naționale și a evenimentelor care au marcat istoria românilor, dezvoltarea capacității de investigare, dezvoltarea spiritului inventiv și creator pentru realizarea unui produs cu ajutorul calculatorului (Power Point), dezvoltarea abilităților artistice ale elevilor etc.

Cunoașterea simbolurilor naționale, evidențierea rolului fiecărui simbol național, înțelegerea rolului militant al simbolurilor naționale în dezvoltarea sentimentului patriotic, utilizarea cromaticii specifice simbolurilor naționale, dezvoltarea capacității elevilor de a se documenta, a se organiza, a transmite și a utiliza informații specifice, s-a realizat în cadrul unor activități organizate cu ocazia împlinirii a 95 de ani de la Marea Unire. Astfel, elevii s-au documentat și au prezentat simbolurile naționale, stema României, drapelul tricolor, steagul lui Ștefan cel Mare, stindardul dacic și roman, într-o activitate interdisciplinară.

Trăim astăzi într-o perioadă istorică în care pentru a merge mai departe, elevii au nevoie de modele, iar acestea pot fi identificate în marile personalități ale istoriei românilor, în marile personalități ale literaturii române, în creațiile culturale ale poporului român. Dacă elevul are nevoie de modele în formarea sa, la fel în secolul al XIX-lea, poporul român avea nevoie de modele în devenirea sa spre o națiune modernă. Modelele au fost: Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Vlad Țepeș, Iancu de Hunedoara, Mihai Viteazul etc.

În cadrul unor scenete, elevii purtând ținute asemănătoare marilor personalități istorice au recitat versuri, au prezentat realizările marilor eroi sau au intonat cântece istorice. Figura lui Mircea cel Bătrân a fost evocată în „Scrisoarea III”, în care Mihai Eminescu a creat antiteza dintre un trecut măreț și eroic și un prezent decăzut și degradat. Domnitorul Mircea cel Bătrân reprezintă cele mai nobile calități ale poporului român: ospitalitatea, demnitatea, simplitatea, înțelepciunea, curajul și eroismul cu care își apăra țara. Patriotismul și curajul domnitorului Ștefan cel Mare patrunde adânc în sufletul oricărui român iar atitudinea noastră este de respect, admirație și mândrie pentru că facem parte din același popor cu marele domnitor.

Concluzia care se desprinde este aceea că Centrul de documentare și informare joacă un rol pedagogic foarte important în promovarea lecturii istorice iar cooperarea dintre această structură infodocumentară și școală este foarte importantă.

Metode activ-participative folosite în predarea disciplinelor pentru formarea competențelor și unei conduite civice la elevi

*prof. documentarist Pop Camelia Simona
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia*

“Pentru că ziua de astăzi se trage din cea de ieri, iar ziua de mâine este rodul trecutului, pentru că trecutul nu trebuie să paralizeze prezentul, ci să-l ajute să fie diferit în fidelitate și nou în progres” (Jacques Le Goff), construcția unei societăți democratice și respectuoase față de valori nu poate să nu țină seama de trecut.

Educația pentru cetățenie democratică are în vedere: apărarea valorilor și principiilor democratice, pluralismului, drepturilor omului și a domniei legii, care sunt “fundamentele democrației”. În literatura psihologică și sociologică s-au dezvoltat ample capitole dedicate cunoașterii de sine și intercunoașterii, centrate pe concepte de genul imagine de sine, percepție socială și pe probleme ale metodologiei utilizate în aceste investigații. Această imagine de sine și modul cum te raportezi la celălalt poate duce la un

moment dat la conflicte și stereotipii etno-psihologice.

Educația civică trebuie să pornească de la principiile și valorile societății interculturale cum sunt identitatea culturală proprie, acceptarea și respectarea diversității, toleranță, solidaritate. Aceasta urmărește să întărească simțul civic, bazat pe înțelegerea și respectarea drepturilor omului, iar capitalul social acumulat în școală, bagajul de așteptări-obligații la nivel de relație este de presupus a avea un impact pozitiv asupra dezvoltării personale a copiilor.

Școala este locul în care educația civică se impune ca proces, ca obiectiv principal care subliniază legitimitatea diversității etnice, valorile care reflectă pluralismul cultural, principiul egalității de șanse, respectul cultural reciproc și toleranța.

Toate societățile sunt preocupate să transmită generațiilor tinere reguli privind viața individuală și socială, respectarea acestor reguli constituind fundamentul vieții în societate. Finalitatea practică este aceea ca fiecare individ să fie un bun cetățean.

Aptitudinea pentru educația civică poate fi înnăscută, dar poate fi mai ales cultivată. Un mediu prielnic poate face să înflorească în om idei pozitive, constructive, pe când o ambianță adversă distruge dorințele de creștere culturală și spirituală, sufocă aspirațiile și limitează întreaga existență la o arie restrânsă care repetă modelul negativ anterior. (*Tribuna Învățământului*, nr.636/aprilie 2002)

Trebuie să avem în vedere că *educația pentru democrație* este un punct important în cadrul educației. Libertatea de exprimare și de acțiune sunt în strânsă legătură cu *participarea civică*. Participarea civică reprezintă, în același timp, libertatea, dar și responsabilitatea cetățenilor de a se implica în desfășurarea proceselor democratice din cadrul societății, în vederea asigurării funcționării acestora.

În cadrul unui studiu, în urma chestionării persoanelor s-a observat că în SUA și Marea Britanie timpul liber este dedicat unor activități caritabile și de protecție socială, *activități de voluntariat*, într-un procent mai însemnat față de țări ca Germania, Italia și Mexic. În mod surprinzător s-a constatat că aceste activități sporesc încrederea în sine, dar și în ceilalți. În

SUA și Marea Britanie credința că oamenii sunt în general cooperanți, demni de încredere și dispuși să-și ofere ajutorul este frecventă și are consecințe politice. Această experiență timpurie cu grupurile, care poate începe chiar mai devreme de liceu și care începe să fie valorizată și în România, poate fi o sursă majoră a cooperării civice.

Conform *Legii nr.1 din 2011*, Art.4. educația și formarea profesională a copiilor, a tinerilor și a adulților au ca finalitate principală formarea competențelor, necesare pentru

- a) împlinirea și dezvoltarea personală, prin realizarea propriilor obiective în viață, conform intereselor, aspirațiilor și dorințelor fiecăruia;
- b) formarea unei concepții de viață, bazate pe valorile umaniste și științifice, pe cultura națională și universală și pe stimularea dialogului intercultural;
- c) educarea în spiritul demnității, toleranței și respectării drepturilor și libertăților

Competențele civice înzestrează individul pentru a participa în mod activ la viața civică, bazată pe cunoașterea conceptelor, structurilor sociale și politice și pe angajarea la o participare democratică activă. Aici intră competențe personale, interpersonale și interculturale și sunt acoperite toate formele de comportament, pentru a oferi individului posibilitatea de a participa într-un mod constructiv și eficient la viața socială.

Învățarea prin proiecte îi ajută pe profesori să-și lărgescă granițele creativității în formarea competențelor și unei conduite civice la elevi. Proiectul este o metodă activ participativă, care presupune și încurajează transferul de cunoștințe, deprinderi, capacități,

facilitează și solicită abordarea interdisciplinară și promovează dezvoltarea abilităților. Acesta este util în cazul în care se dorește accentuarea caracterului practic /aplicativ a învățării, apropierea între teorie și experiența de viață a elevilor.

Proiectele extrașcolare fac posibilă evidențierea aptitudinilor personale, oferă elevilor prilejul de a se exprima liber, conform înclinațiilor lor. Prin proiecte elevul are inițiativă și

implicare, răspundere și muncă în echipă, îndemnare și spirit practic, disciplina muncii, încredere în sine și capacitate de colaborare. În acest sens se poate realiza în parteneriat cu altă școală proiectul „NE CUNOAȘTEM DREPTURILE” care îi motivează pe elevi să participe din dorința de a colabora, a realiza ceva prin efort propriu.

Scopul proiectului este implicarea elevilor în activitatea de grup și dezvoltarea relațiilor interumane, de comunicare având ca *obiective*:

- O puternică motivare a elevilor pentru participarea la activități cultural-educative;
- Implicarea elevilor în problemele comunității din care fac parte;
- Dezvoltarea simțului civic.

Alături de activitățile extracurriculare cum sunt excursiile, vizitele, serbările școlare și familia are un rol important în formarea și dezvoltarea conduitei civice prin stabilirea climatului cultural în care trăiește copilul din primii ani de viață.

Bibliografie

- Mitu Sorin, *Geneza identității naționale la românii ardeleni*, București, Editura Humanitas, 1997
- Nicola Ioan, *Pedagogie*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1994
- Sidney Verba Gabriel, *Cultura civică. Atitudini politice și democratice în cinci națiuni*, București, 1996

Patrie și patriotism

prof. înv. primar Stan Ionela
Colegiul Tehnic „Apulum” Alba Iulia

Activitate transdisciplinară Patrie și patriotism

Scop consolidarea cunoștințelor dobândite despre patrie, cultivarea sentimentului patriotic

Obiective

- O1: să definească, în cuvinte proprii noțiunea de *patriot*;
- O2: să redea cunoștințele dobândite folosind un limbaj adecvat;
- O3: să descrie un loc turistic;
- O4: să localizeze pe harta țării orașe memorabile;

O₅: să identifice personalități istorice

O₆: să-și exprime opinia în legătură cu subiectul lecției;

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, exercițiul, explicația, jocul didactic, jocul de rol, turul galeriei, ciorchine

Mijloace de învățământ: fișe, harta României, planșe „personalități istorice”, microfon

Forme de organizare: frontal, individual, în perechi

Desfășurarea activității

Voi începe activitatea cu un citat de George Topârceanu care spunea: “a fi patriot nu e un merit, e o datorie”. Chiar dacă suntem mici, trebuie să fim mândri că suntem români. În această oră, folosindu-ne de cunoștințele acumulate la alte discipline de învățământ, vom demonstra că suntem patrioți.

Dezbateri: *Ce înseamnă pentru voi să fiți patrioți?*

- să vorbești limba română
- să cunoști istoria țării
- să îți aperi patria
- să cinstești patria
- să promovezi tradițiile și obiceiurile țării
- să cunoști drepturile și îndatoririle țării

Împărțiți pe grupe vor avea sarcini diferite.

a) *Personalități istorice*

Elevii identifică personalitatea istorică și caută informații despre aceștia: Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare, Avram Iancu etc.

b) *Ghid turistic*

Elevii vor prezenta atracții turistice, ce merită cunoscute și vizitate: Delta Dunării, Mănăstirea Putna, Peștera Scărișoara etc.

c) *Orașe memorabile*

Elevii vor extrage un bilet și vor localiza pe hartă orașul după ce îl vor descrie: Curtea de Argeș, Suceava, Alba Iulia

d) *Tradiții și obiceiuri*

Vor desena portul popular românesc și vor cânta cântecele: „Drag mi-e jocul românesc”, „Sunt Român”

Joc de rol „Reporter Tv” Imaginează-ți că ești jurnalist și trebuie să vorbești despre marile personalități și frumuseți ale țării tale.

Încheierea activității

Se fac aprecieri asupra întregii activități, se vor da insigne cu tricolorul țării și se vor prinde în horă.

Bibliografie

Dunu Vasile, Didiță Paul, 2006 - „Istorie – auxiliar pentru clasa a IV-a”, Editura Carminis, Pitești;

Formarea și dezvoltarea sentimentelor morale la elevii cu cerințe educative speciale

*profesor-educator Trif Veronica-Florentina
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia*

Copilăria reprezintă perioada cea mai sensibilă din viața omului când, prin educație, putem modela și dezvolta predispozițiile latente (moștenite genetic), astfel încât să formăm o sumă de trăsături pozitive în atitudinea și comportamentul copiilor. Modificarea de atitudine este un proces care poate fi privit din două direcții: *de la interior* (modificare de atitudine) *către exterior* (comportament)/persuasiune (reprezintă actul de comunicare ce are drept scop modificarea opiniilor, credințelor, atitudinilor unei persoane în condițiile în care acea persoană are impresia că deține libertate totală) și *de la exterior* (comportament) *către interior* (modificare de atitudine)/autopersuasiune (oamenii își schimbă atitudinile nu numai datorită intervenției din afară, a actelor persuasive venind dinspre câmpul social, ci și în baza propriilor comportamente). Interacțiunea educativă trebuie dirijată în așa fel încât să provoace schimbări individuale în sensul progresului a celor trei dimensiuni: cognitiv, afectiv și comportamental.

Integrarea unei persoane cu cerințe educative speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală etc. în cadrul unei comunități solicită din partea acesteia un set de abilități și competențe care permit adaptarea și acceptarea sa în contextul de relații și interacțiuni existente între membrii comunității respective. Procesul integrării constituie o acțiune

complexă care generează o fuziune între elementele sistemului personalității și elementele sistemului social, determinând o dinamică de dezvoltare prin intermediul unor factori purtători de valori morale, spirituale, culturale (familia, școala, instituțiile publice din comunitate etc.) aparținând grupului social. Abilitățile și competențele necesare adaptării și integrării sociale sunt rezultatul unui proces continuu de învățare și exersare a deprinderilor copilului în situații diverse de viață. Una din sarcinile educative de importanță majoră este dezvoltarea la elevi "sentimentul comuniunii sociale", a dispoziției spre colaborare, întrajutorare, al solidarității sociale, al preocupării de soarta celorlalți, simțământ esențial într-o societate democratică. Activitatea didactică pe grupe îi face pe elevi conștienți de valoarea colaborării, chiar în munca intelectuală, și favorizează solidaritatea, prietenii.

Motorul principal al activităților noastre, sunt sentimentele și pasiunile. Sentimentele sunt ample structuri de tendințe și aspirații, relativ stabile, care orientează, organizează și reglează conduita, sunt forțe motivaționale. Sentimentele sunt extreme de variate. O clasificare a sentimentelor ar fi aceea între *sentimentele inferioare*, care sunt legate de tendințe în relație cu interesele personale, și *sentimentele superioare*, care se pot împărți la rândul lor în *morale* (dragostea de muncă, sentimental dreptății, patriotismul și altele), *estetice* (trăirea frumosului din natură și artă, aspirația creației artistice) și *intelectuale* (aspirația de a ști cât mai multe sau/și aceea de a soluționa anumite probleme). Din punctual de vedere al societății, *sentimentele superioare* sunt mult mai importante, atât pentru progresul material, cât și pentru cel cultural, acesta având mai multă stabilitate și neintrând în contradicție cu aspirațiile altora (ca în cazul celor materiale care se lovesc de limitarea firească a resurselor). Întreaga viață afectivă este puternic influențată de mediul social. Un rol important îl are imitarea emoțiilor (stări afective de scurtă durată, care exprimă un specific al relațiilor cu un obiect ori o situație, deci au un caracter situațional), atitudinilor celor din jur. Copilul imită cu ușurință pe adulți, mai ales pe aceia pe care îi stimează. Emoțiile se pot transmite și prin limbaj, și prin povestire. Copiii imită și profesorii: când profesorul de istorie povestește cu însuflețire și admirație despre Avram Iancu (a fost un avocat român transilvănean care a jucat un rol important în Revoluția de la 1848 din Transilvania), emoția li se transmite și elevilor. Atitudinea profesorului, propriile sale sentimente ce se transmit mai mult prin ton, postură și gesturi, elevii interiorizează toate acestea, în funcție de particularitățile fiecăruia, și emit idei și comportamente. Dragostea pentru disciplina sa și convingerea în posibilitățile nebănuite ale copiilor ce cresc sub ochii lui le trezește interesul și dă avânt aspirațiilor. Un asemenea profesor rămâne întreaga viață o icoană vie în mintea elevilor. Desigur, aceste sugestii și acte de imitație nu duc imediat la formarea de sentimente și implicit a valorilor morale dar, consolidate și dezvoltate în timp ele devin "flori" în sufletul copiilor. Copiii nu devin patrioți, doar pentru că au audiat câteva

lecții de istorie, dar un interes pentru trecutul patriei se poate contura. Educația pentru valori morale este facilitată de prezența unui cadru afectiv pozitiv, stimulat, generat de comportamentul profesorului. Treptat, exemplele din jur, emoțiile trăite pot avea o influență importantă, dacă intervin condiții favorizante. În acest sens, profesorii din învățământul special largesc gama de activități care se pliază pentru elevii cu cerințe educative speciale, prin care se urmărește formarea și dezvoltarea valorilor morale cu dimensiunile cognitive, afective și comportamentale. Pornind de la acest obiectiv major, în procesul instructiv – educativ pe care îl desfășor la clasă am participat cu elevii la următoarele activități extracurriculare și extrașcolare:

- "Autoritățile publice locale" din data de 25.10.2013, cu următoarele competențe generale:
 - Formarea și exersarea deprinderilor de comportare civilizată pe stradă.
 - Localizarea principalelor instituții și servicii publice din orașul Alba Iulia și județul Alba aflate în zona "Centru".
- "Toamna, în orașul meu" din data de 28.10.2013, cu următoarele competențe generale:
 - Vizitarea obiectivelor istorice ale orașului Alba Iulia.
 - Observarea schimbărilor din natură în anotimpul toamna.
- Expoziția "Atelier de toamnă veselă", organizată la Centrul Comercial Alba Mall în perioada 1 - 4 noiembrie 2013.
- "Redescoperă Cetatea Alba Carolina Istorie și Culoare", concursul național de artă plastică și arhitectură organizat în data de 13 noiembrie 2013, Alba Iulia. Proiect lansat de Ministerul Tineretului și Sportului în colaborare cu Asociația Culturală Sincretic-Art Alba Iulia, Consiliul Județean Alba, Centrul de Cultură Augustin Bena Alba, Biblioteca Județeană Lucian Blaga" Alba.
 - Elevul L.R., coordonat de profesor-educator Trif Veronica-Florentina, a obținut premiul al doilea.
- "Sadoveanu și istoria" din data de 20.11.2013 cu următoarea competență generală:
 - Cultivarea interesului pentru lectură, conștientizarea valorii cinstirii înaintașilor noștri și a oamenilor de cultură, dobândirea unor comportamente adecvate acestor situații.

Bibliografie:

- ❖ Daniel David, *Tratat de Psihoterapii cognitive si comportamentale*, Ediția a II -a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2012
- ❖ Alois Gherguț, *Evaluare și intervenție psihoeducațională, Terapii educaționale, recuperatorii și compensatorii*, Editura Polirom, Iași, 2011
- ❖ Constantin Cucoș, *Pedagogie*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006

Valorile și principiile democratice europene - proiect de activitate practică -

prof. Toma Ioana-Maria
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

Grup țintă: elevi din clasele a VII-a și a VIII-a

Obiectivul activității: cunoașterea de către elevi a celor opt valori fundamentale europene care stau la baza Constituției Europene

Obiective operaționale:

O1: să acumuleze noi cunoștințe atât despre ceea ce înseamnă principii și valori democratice cât și despre Constituția Europeană;

O2: să enumere cele opt valori fundamentale europene: demnitatea umană și drepturile omului, respectarea legii, pace, democrație, solidaritate, libertate, toleranță și egalitate;

O3: să recunoască din exemple valorile fundamentale luate în discuție;

O4: să manifeste spirit de echipă, fair-play;

O5: să redacteze un desen pe baza discuțiilor în grup;

O6: să răspundă corect la întrebările adresate;

O7: să-și însușească cunoștințe noi legate de drepturile și obligațiile cetățenilor europeni.

O8: să identifice nevoia de a-și păstra identitatea în noul context - dovadă a patriotismului.

Mijloace didactice: fișe cu valorile europene, fișe cuprinzând cuvinte cheie, computerul cu prezentarea materialului în discuție în format Power Point, coli A3, creioane colorate, CD-player, CD cu muzică ambientală, baloane albastre cu heliu;

Desfășurarea activității:

1. elevilor li se prezintă câteva detalii despre conceptele cheie: valoare = apreciere; principiu = regulă de conduită sau de organizare statală
2. elevilor li se precizează câteva detalii legate de Constituția Europeană;
3. sunt enumerate principiile democrației: **pluralism politic** – mai multe partide politice (grupare liberă de indivizi care urmăresc preluarea puterii); **stat de drept** - respectarea legii; **separarea puterilor**: legislativă, executivă, judecătorească; **reprezentativitate** - vot universal, libertate politică; **suveranitatea** – statul decide fără niciun amestec din afară;
4. profesorul coordonator enumeră cele opt valori fundamentale europene care stau la baza Constituției Europene: **demnitatea umană și drepturile omului, respectarea legii, pace, democrație, solidaritate, libertate, toleranță și egalitate**;
5. profesorul coordonator prezintă pe rând valorile europene și adresează următoarele întrebări în cursul prezentării:

Sunt drepturile omului respectate în Europa? Dar în alte state?

Reprezintă pacea doar simpla absență a războiului?

Știți câte războaie sunt în lume acum?

Aveți dreptul de a vota?

Cum vă faceți auzite opiniile la nivel instituțional?

Cum răspunde comunitatea internațională la dezastrele provocate de natură sau de om?

Ce se face în comunitatea locală pentru ajutorarea persoanelor în dificultate?

Știți ce înseamnă Declarația Universală a Drepturilor Omului?

Toate țările o respectă?

Sunteți liber? Există restricții?

Care este limita toleranței?

Cum se asigură minoritățile că opiniile și valorile lor sunt respectate?

Cum facem față inegalităților?

Cum ne păstrăm identitatea națională și cum se manifestă patriotismul în acest context?

6. elevii discută în grup, încercând să decidă care valoare este cea mai importantă;
7. fiecare grup ilustrează într-un desen pe coală A3 importanța valorii alese;
8. elevii aleg un purtător de cuvânt care să motiveze alegerea făcută;
9. elevii sunt solicitați să atașeze fișele conținând toate valorile europene de baloanele cu heliu și să le lanseze în curtea școlii;
10. baloanele se ridică în aer ducând cu sine mesajul elevilor.

Concluzii:

Pe parcursul desfășurării activității, elevii se arată interesați și sunt activi în desfășurarea etapelor și în cadrul discuțiilor de grup. Se descurcă foarte bine în activitățile din cadrul echipei și respectă dreptul fiecăruia la propria opinie. Discută despre valorile fundamentale ale Constituției Europene și își însușesc cunoștințe noi legate de drepturile și obligațiile cetățenilor europeni.

Bibliografie:

<http://eur-lex.europa.eu/ro/editorial/abc.pdf>

http://europa.eu/legislation_summaries/human_rights/fundamental_rights_within_european_union/index_ro.htm

<http://botusanalexandru.wordpress.com/2011/12/12/valorile-romanesti-valori-europene/>

Ce înseamnă să fii cetățean european?

prof. Țuculete Marinela
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Disciplina: Consiliere și orientare

Clasa: a VIII-a B

Tema: Ce înseamnă să fii cetățean european?

Scopul: Să înțeleagă rolul cetățeanului în marea familie a Uniunii Europene.

Obiective:

- Să explice ce este Uniunea Europeană și care sunt obiectivele ei.
- Să cunoască ce realizări s-au făcut până în prezent.
- Să recunoască simbolurile Uniunii Europene.
- Să indice valorile europene.
- Să înțeleagă conceptul de cetățean european.
- Să exemplifice avantajele cetățeanului european.

Metode și procedee: metoda ciorchinului combinată cu explicația, conversația, problematizarea.

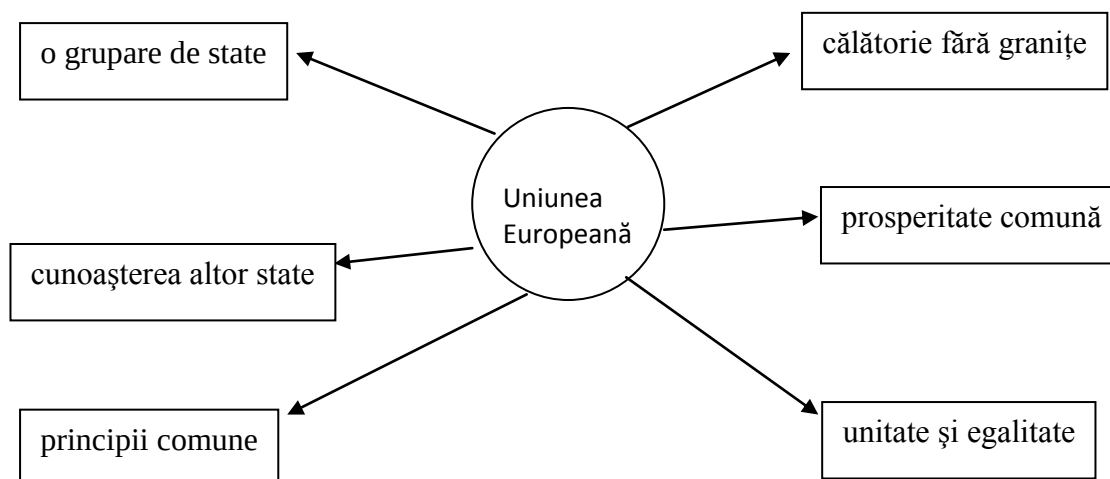
Forma de organizare: pe grupe.

Durata: 50 de minute.

Locul de desfășurare: sala de clasă.

Desfășurarea activității

În mijlocul tablei se scrie într-un cerc sintagma Uniune Europeană. Li se cere elevilor să spună toate ideile, expresiile sau cunoștințele în legătură cu Uniunea Europeană. În jurul sintagmei din centru se notează ideile elevilor, trasându-se linii între acestea și cuvântul inițial.

Elevilor le este prezentată o introducere cu și despre Uniunea Europeană, pe video-proiector. Cu ajutorul profesorului elevii alcătuiesc șase grupe, de câte patru elevi, care sunt conduși spre însușirea noțiunilor legate de UE.

Grupa	Întrebarea	Răspunsul
G1	Ce este UE și care sunt obiectivele sale?	UE este un parteneriat economic și politic unic încheiat între 28 de țări democratice din Europa; obiectivele sale sunt: pace, prosperitate și libertate.
G2	Ce s-a realizat până în prezent în țările UE?	În țările UE s-au realizat următoarele: călătoriile fără pașaport, eliminarea taxelor vamale, proiecte comune privind dezvoltarea economică, socială, culturală, posibilitatea de a studia în străinătate etc.
G3	Care sunt simbolurile UE?	Simbolurile UE sunt: ▪ drapelul european - cuprinde cercul format din 12 stelute aurii ce reprezintă solidaritatea și armonia între popoarele Europei. Această cifră simbolizează perfecțiunea, plenitudinea și unitatea, rămânând neschimbat indiferent de numărul de state membre. ▪ Ziua UE - se sărbătorește în data de 9 mai. ▪ Deviza UE - este <i>unitate în diversitate</i>, ceea ce înseamnă că membrii UE sunt uniți în promovarea păcii, prosperității, diversității culturale. ▪ Imnul UE - este <i>Odă bucuriei</i>, iar muzica este preluată din Simfonia a IX-a compusă de Ludwig Van Beethoven în 1823. ▪ Moneda unică europeană: este euro, iar sigla monedei este inspirată din litera epsilon a alfabetului grec.
G4	Care sunt valorile UE?	Valorile UE sunt: respectul pentru demnitatea umană, libertatea individului, respectarea drepturilor omului, democrația, egalitatea și statul de drept.
G5	Ce înseamnă cetățean european și elev european?	Cetățeanul este acea persoană care este membru al unei țări. Cetățeanul român este cetățean european, iar elevul european are aceleași drepturi cu elevii din statele membre.

G6	Care sunt avantajele cetățeanului european?	În marea familie a UE cetățeanul are următoarele avantaje: poate munci și studia în orice țară membră, poate circula liber, beneficiază de drepturi egale cu ceilalți membri, își păstrează obiceiurile, tradițiile, cultura, credința și simbolurile naționale.
----	---	--

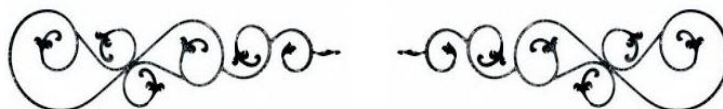
Profesorul face aprecieri pozitive grupelor care au avut o prestație foarte bună la oră.

Bibliografie:

Ghitera, Alexandru, 1981, *Tematica orelor de dirigenție*, Editura Didactică și Pedagogică

Mărgineantu, Dorina, 1999, *Consultații pentru activitatea educativă*, Editura Eurobit

Bulzan, Carmen, 2006, *Formarea civică*, Editura Meteor Press

CUPRINS

CIVISM, RESPONSABILITATE ȘI LIBERTATE	1
DIRECTOR, PROF. ELENA IGNAT ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”AVRAM IANCU” ALBA IULIA	
CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII PATRIOT?	3
PROF. ATANASIU MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”AVRAM IANCU” ALBA IULIA	
DESTINE DE EROI ROMANTICI: AVRAM IANCU ȘI ALEXANDRU IOAN CUZA	5
PROF. BARBU IOAN DANIEL COLEGIUL NAȚIONAL „HOREA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN” ALBA IULIA COLEGIUL ECONOMIC „DIONISIE POP MARȚIAN” ALBA IULIA	
PATRIOTISMUL, VALORILE ȘI PRINCIPIILE DEMOCRATICE - ÎNTRE OPȚIUNE ȘI DATORIE	7
BUZGARIU LIGIA GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL CERTEGE, JUD. ALBA	
PATRIOTISMUL ȘI DEMOCRAȚIA ÎN CONCEPȚIA LUI IULIU MANIU	
STUDIU DE CAZ: REGIMUL DE AUTORITATE REGALĂ	
AL LUI CAROL AL II-LEA	10
PROF. DĂESCU NICOLETA COLEGIUL TEHNIC „APULUM” ALBA IULIA PROF. DĂESCU MIHAIL COLEGIUL TEHNIC „AL. DOMȘA” ALBA IULIA	
PATRIOȚI ȘI PATRIOTISM	13
PROF. GAVRIȘ ADINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „OCTAVIAN GOGA” BAIA MARE, JUD. MARAMUREȘ	
PATRIOTISMUL – SENTIMENT PERMANENT.....	14
GUBAȘ CARMEN LAURA LICEUL TEHNOLOGIC „TIMOTEI CIPARIU” BLAJ	
PATRIOTISMUL – OPȚIUNE SAU DATORIE ?	17
HOJDA VASILE ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”DRAGOȘ VODĂ” MOISEI, JUD. MARAMUREȘ	
PATRIOTISMUL: DATORIE, OPȚIUNE SAU PRIVILEGIU?	18
PROF. IANC MIRELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU” ALBA IULIA	

SE MAI POATE TRĂI....!	20
PROF. IANCU IONUȚ COLEGIUL TEHNIC „ION D. LĂZĂRESCU” CUGIR, JUD. ALBA	
PATRIOTISMUL, VALORILE ȘI PRINCIPIILE DEMOCRATICE - ÎNȚRE OPȚIUNE ȘI DATORIE	23
PROF. VASILE ILIEȘ PROF. MIRELA POPESCU ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 19 „AVRAM IANCU” TIMIȘOARA, JUD. TIMIȘ	
PATRIOTISM: DATORIE SAU MODĂ?	25
PROF. LAȚIU CAMELIA PROF. LAȚIU IOAN LICEUL TEHNOLOGIC „TIMOTEI CIPARIU” BLAJ, JUD. ALBA	
EDUCAȚIA VALORICĂ A ELEVILOR ÎN CONTEXTUL ACTUAL	27
PROF. ÎNV. PRIMAR MEDREA VIORICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE GOLDIȘ” ALBA IULIA	
FORMAREA SENTIMENTULUI NAȚIONAL LA ROMÂNI. NECESITĂȚI ȘI DIRECȚII DE ABORDARE	29
PROF. ROMAN NEGOI IOAN CRISTINEL ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU” ALBA IULIA	
PLEDOARIE PENTRU UN PATRIOTISM AUTENTIC	32
PROF. SLEVAȘ DANA AMALIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU” ALBA IULIA	
DEZVOLTAREA PATRIOTISMULUI LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR	34
PROF. ÎNV. PRIMAR ȘOȘA ADRIANA ÎNV. MEDREA-CÎLEA PETRONELA-MARIA COLEGIUL TEHNIC „APULUM” ALBA IULIA	
NICOLAE BĂLCESCU ȘI AVRAM IANCU OPINII ȘI INFLUENȚE	36
ȚİBEA MARIA ELENA COLEGIUL TEHNIC „APULUM” ALBA IULIA MOARCĂS IOANA MARIA GRĂDINIȚA NR. 12 BRAȘOV	
CÂTEVA CUGETĂRI DESPRE PATRIOTISM	38
PROF. ZLĂGNEAN IOANA – NICOLETA COLEGIUL TEHNIC „APULUM” ALBA IULIA	

TRADIȚII ȘI OBICEURI POPULARE ÎN RÂNDURILE COPIILOR.....	40
PROF. ÎNV. PRIMAR BĂRBAT VASILE ȘCOALA GIMNAZIALĂ “VASILE GOLDIȘ” ALBA IULIA PROF. ÎNV. PREȘC. BĂRBAT AURICA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT “SCUFIȚA ROȘIE” ALBA IULIA	
EDUCAREA PATRIOTICĂ A PREȘCOLARILOR PRIN	
VALORIFICAREA FOLCLORULUI.....	43
PROF. ÎNV. PREȘCOLAR COMAN MARIA FLOARE PROF. ÎNV. PREȘCOLAR TEOC ELENA GEORGIANA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „SCUFIȚA ROȘIE” ALBA IULIA	
EDUCAȚIA MODERNĂ – METODE INTERACTIVE	46
PROF. ÎNV. PRIMAR COMȘA CĂLINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION BIANU” VALEA LUNGĂ, ALBA	
METODE ACTIV-PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN PREDAREA DISCIPLINELOR	
PENTRU FORMAREA UNEI CONDUITE CIVICE LA ELEVI.....	48
CONȚAN ANA ANGELA ȘCOALA PRIMARĂ ȘEUȘA, JUD. ALBA	
METODE ACTIV – PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN PREDAREA LIMBII ȘI	
LITERATURII ROMÂNE PENTRU FORMAREA UNEI	
CONDUITE CIVICE LA ELEVI.....	50
DOSPINESCU LIANA LICEUL CU PROGRAM SPORTIV “AVRAM IANCU” ZALĂU, JUD. SĂLAJ	
METODA JOCULUI FOLOSITĂ ÎN PREDAREA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI A	
SPORTULUI PENTRU FORMAREA UNEI CONDUITE CIVICE LA ELEVI	53
PROF. MĂRGINEAN ȘTEFANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU” ALBA IULIA	
FORMAREA LA ELEVI A SENTIMENTULUI PATRIOTIC PRIN ACTIVITĂȚI	
CURRICULARE ȘI EXTRACURRICULARE	55
PROF. MIHAI MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” CETATEA DE BALTĂ, JUD. ALBA	
METODA PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE.....	59
PROF. ÎNV. PRIMAR MÎNDROC NICOLETA ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ION AGÂRBICEANU” ALBA IULIA PROF. ÎNV. PRIMAR POPESCU MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU” ALBA IULIA	

MODALITĂȚI DE EDUCARE PATRIOTICĂ A ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR PRIN LECȚII DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ.....	62
PROF. MUNTEANU FELICIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AXENTE SEVER” AIUD PROF. ANDRO DANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU” ALBA IULIA	
CÂTEVA MOMENTE DIN ISTORIA NAȚIONALĂ, REFLECTATE ÎN ACTIVITĂȚILE DESFĂȘURATE ÎN CENTRUL DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE.....	66
PROF. DOCUMENTARIST OLĂLĂU ODETTA IOANA LICEUL „CORNELIU MEDREA” ZLATNA	
METODE ACTIV-PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN PREDAREA DISCIPLINELOR PENTRU FORMAREA COMPETENȚELOR ȘI UNEI CONDUITE CIVICE LA ELEVI.....	68
PROF. DOCUMENTARIST POP CAMELIA SIMONA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU” ALBA IULIA	
PATRIE ȘI PATRIOTISM.....	70
PROF. ÎNV. PRIMAR STAN IONELA COLEGIUL TEHNIC „APULUM” ALBA IULIA	
FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA SENTIMENTELOR MORALE LA ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE	72
PROFESOR-EDUCATOR TRIF VERONICA-FLORENTINA CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ALBA IULIA	
VALORILE ȘI PRINCIPIILE DEMOCRATICE EUROPENE - PROIECT DE ACTIVITATE PRACTICĂ -	75
PROF. TOMA IOANA-MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU” ALBA IULIA	
CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII CETĂȚEAN EUROPEAN?	78
PROF. ȚUCULETE MARINELA LICEUL CU PROGRAM SPORTIV ALBA IULIA	
CUPRINS.....	80

